Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 295 (6271) | 24 снежня 1938 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ Ў НУМАРЫ.

Рабочыя, работніцы і служачыя горача вітаюць пастанову ўрада.

Узмацніць барацьбу з парушальнікамі працоўнай дысцыпліны — Слова работнікаў віцебскай ільнапрадзільнай фабрыкі імя Кагановіча.

Дастойна сустрэнем 20-годдзе БССР.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ.

В. Кудраеў — Пленум — орган калектыўнага кіраўніцтва.

Лекцыі на антырэлігійныя тэмы — Партыйнае кіраўніцтва нізавым друкам. — Дастойнае папаўненне радоў ВКП(б).

Агляд друку: Узначаліць рух совецкіх патрыётаў.

АРТЫКУЛЫ:

Ів. Шапавалаў — Мёртвы і жывыя.

Н. В. Кісялёў — Да студзеньскіх настаўніцкіх канферэнцый.

П. Дзюндзікаў — Грубейшыя парушэнні статута сельгасарцелі.

Г. Сяргеенка — Калгасная электрастанцыя.

Узорна рыхтавацца да перапісу насельніцтва.

Узнагароджанне слаўных патрыётаў.

Пісьмо дэпутата да сваіх выбаршчыкаў.

ЗА РУБЯЖОМ

У тылу ў Франко.

Франка-італьянскія адносіны.

На франтах у Іспаніі.

Паведамленне ТАСС.

Паведамленне ТАСС да рыбалоўных перагавораў.

УЗМАЦНІЦЬ ПАДРЫХТОЎКУ ДА ПЕРАПІСУ НАСЕЛЬНІЦТВА

Наступіў самы адказны перыяд падрыхтоўкі да Усесаюзнага перапісу насельніцтва. Зараз праходзіць інструктаж масавых перапісных кадраў — шчотчыкаў, якія непасрэдна будуць выконваць ганаровую работу па перапісу. Шырэй разгортваецца растлумачальная работа сярод насельніцтва гарадоў і калгасаў краіны.

У некаторых месцах Саюза—у цяжкадаступных раёнах—перапіс ужо праходзіць. Насельніцтва з найвялікшым уздымам сустракае шчотчыкаў, дапамагае ім у рабоце, ахвотна дае адказы на пытанні перапіснага ліста. Першы вопыт перапісу ў гэтых раёнах лішні раз пацвярджае вялікае значэнне падрыхтоўчай работы: падбор пісьменных і палітычна надзейных перапісных кадраў, расстаноўка і інструктаж іх, масава-растлумачальная работа сярод насельніцтва.

Задача заключаецца ў тым, каб гэты вопыт улічыць і, не трацячы ні аднаго дня, узмацніць падрыхтоўчыя работы да пачатку паўсямеснага перапісу.

17 студзеня перапіс пачнецца ва ўсіх населеных пунктах совецкай краіны. У гарадскіх паселішчах ён працягнецца з 17 па 23 студзеня, а ў сельскіх мясцовасцях — з 17 па 26 студзеня. Такі тэрмін дасць магчымасць дакладна правесці запісы, больш дасканала арганізаваць праверку ўсёй работы.

Наўрад ці варта даказваць найвялікшае палітычнае і народна-гаспадарчае значэнне перапісу насельніцтва ў нашай краіне, дзе «самым каштоўным і самым рашаючым капіталам з'яўляюцца людзі, кадры», дзе асновай учоту ўсіх багаццяў соцыялістычнай радзімы з'яўляецца поўны і падрабязны ўчот яе насельніцтва.

Перапіс адлюструе велічныя рэзультаты сусветна - гістарычных перамог соцыялізма ў СССР. Яго даныя паслужаць каштоўнейшым матэрыялам для народна - гаспадарчага планавання, для далейшага ўздыму соцыялістычнай прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культуры, росту добрабыту працоўных, для ўмацавання абароназдольнасці нашай радзімы.

Сапраўды паспяховае правядзенне перапісу патрабуе, каб значэнне яго было даведзена літаральна да кожнага грамадзяніна нашай краіны.

На жаль, сігналы, якія паступаюць у рэдакцыю, сведчаць аб тым, што ў радзе раёнаў Беларусі недаацэньваюць велізарнае значэнне перапісу. Масава-растлумачальная работа не набыла патрэбнага размаху, а ў некаторых месцах яе нават і не пачалі. У Дамнавіцкім раёне, напрыклад, яшчэ не вылучаны агітатары для правядзення гутарак, ніякага растлумачэння працоўным значэння і характару перапісу не арганізавана. Як відаць са змяшчаемага ў сёнешнім нумары «Звязды» агляду пісем, становішча не лепш і ў многіх іншых раёнах. Нездавальняюча пастаўлена масавая работа і ў буйнейшых гарадах рэспублікі — Гомелі, Віцебску, Оршы.

Шкоднымі з'яўляюцца разважанні аб тым, што да перапісу, моў, яшчэ далёка і таму няма чаго спяшацца з агітацыйнай работай. Літаральна, не губляючы ніводнай гадзіны, трэба няспынна растлумачваць насельніцтву значэнне, характар і парадак правядзення перапісу. Пры гэтым неабходна скарыстаць багацейшы вопыт масава-палітычнай работы, накоплены ў перыяд кампаній па выбарах у Вярхоўныя Советы СССР і БССР. На прадпрыемствах і ўстановах, у калгасах і соўгасах, на былых выбарчых участках павінна загучаць большэвіцкае слова агітатара. Ён павінен падрабязна і пераканаўча растлумачваць значэнне перапісу, мабілізоўваць пільнасць насельніцтва на выкрыццё варожай агітацыі супроць перапісу.

Паводле даных Упраўлення народна-гаспадарчага ўчота БССР, падбор перапісных кадраў усюды праведзен і няхвату ў іх няма. Між тым весткі з месц сведчаць, што УНГУ Беларусі, на якое ўрадам ўскладзена адказнасць за правядзенне перапісу ў БССР, не ведае фактычнага становішча спраў у раёнах. У некаторых месцах да гэтага часу не падабрана патрэбная колькасць інструктароў - кантралёраў і шчотчыкаў. У тым-жа Дамнавіцкім раёне нехапае 18 шчотчыкаў і 5 інструктароў - кантралёраў. У Барысаўскім раёне шчотчыкамі былі зацверджаны падросткі і замест іх да гэтага часу іншыя не вылучаны.

Шчотчык — гэта цэнтральная фігура ў перапісе. Дакладны падбор гэтых кадраў і ўзорны інструктаж іх вырашаюць поспех справы.

Нельга мірыцца з такім становішчам, калі на 20 снежня па рэспубліцы інструктажам ахоплена толькі каля 60 проц. масавых перапісных кадраў. Гэта пагражае парушэннем устаноўленага ўрадам тэрміна — да 25 снежня закончыць інструктаж шчотчыкаў.

Інструктаж перапісных кадраў, уясненне імі да дэталяў усёй тэхнікі перапісу мае велізарнае значэнне. У многіх раёнах (Орша, Бабруйск і інш.) мясцовыя арганізацыі не адпускаюць на інструктыўныя заняткі сваіх работнікаў, вылучаных для работы па перапісу. Гэтыя антыдзяржаўныя тэндэнцыі, якія зрываюць падрыхтоўку да перапісу насельніцтва, павінны быць рашуча знішчаны.

Зусім нецярпімую пазіцыю занялі Хоцімскі райком партыі (сакратар тав. Лебедзь) і райвыканком (старшыня тав. Ананасенка). Усе звароты райінспектуры наргасучота да іх з просьбай аказаць дапамогу ў падрыхтоўцы да перапісу, ні да чаго не прывялі. У рэзультаце, людзі, вызваныя на курсы шчотчыкаў, не забяспечаны элементарнымі ўмовамі для паспяховых заняткаў. Работа курсаў праходзіць у неацепленым памяшканні. Начлег для шчотчыкаў не арганізаван. Многім прыходзіцца штодзённа хадзіць дамоў пешшу па 5—8 кіламетраў. Не пачата яшчэ і растлумачальная работа сярод насельніцтва. Незразумела, чаму Магілёўскі абком партыі церпіць такое становішча?

Паступае таксама рад паведамленняў з месц, што райвыканкомы не замацавалі памяшканняў за перапіснымі аддзеламі і інструктарскімі ўчасткамі. Даволі сказаць, што па Менскай вобласці, напрыклад, не маюць яшчэ памяшканняў 185 інструктарскіх участкаў і 19 перапісных аддзелаў.

Факты гавораць аб тым, што падрыхтоўка да перапісу ў рэспубліцы не набыла яшчэ патрэбнага размаху. Кожная абласная і раённая партыйная арганізацыя павінна неадкладна праверыць становішча з падрыхтоўкай да перапісу, разам з совецкімі арганізацыямі ўзначаліць гэту важнейшую палітычную работу і забяспечыць узорнае яе правядзенне.

У падрыхтоўцы і правядзенні перапісу насельніцтва немалая роля належыць абласному, раённаму і фабрычна-заводскаму друку, які, на жаль, пакуль яшчэ не аддае гэтай справе дастатковай увагі. Друк павінен растлумачваць насельніцтву задачы і парадак перапісу, сістэматычна асвятляць ход падрыхтоўкі.

Усесаюзны перапіс насельніцтва — усенародная справа. Кожны грамадзянін, кожны партыйны і непартыйны большэвік павінен спрыяць узорнаму яго правядзенню.

У ТЫЛУ Ў ФРАНКО

Некалькі тыдняў назад главар фашысцкіх мяцежнікаў Франко абвясціў аб новым наступленні. Аднак, да гэтага часу наступлення не паследвала. Чым-жа тлумачыцца нечаканая бяздзейнасць фашысцкіх мяцежнікаў і інтэрвентаў на франтах?

Па сведчанню шматлікіх перабежчыкаў, палонных, а таксама рэспубліканцаў, абмененых іспанскім урадам, у тылу ў Франко ў розных месцах фашысцкай зоны ўспыхнулі беспарадкі. У Орэнсе, Памплоне, Сеговіі, Сан-Себасцьяне і ў іншых пунктах зроблены шматлікія арышты афіцэраў арміі Франко.

Варожасць паміж іспанскімі мяцежнікамі і інтэрвентамі, а таксама паміж асобнымі групоўкамі іспанскіх мяцежнікаў даходзіць да сапраўдных баёў, пускаюцца ў ход нават ручныя гранаты. У сувязі з гэтым камандуючы паўночнай арміяй прымушан быў аддаць загад — не выпускаць з казарм салдат і афіцэраў са зброяй.

Нядаўна ў сталіцы «ўрада» Франко — Бургосе былі закрыты 40 кафе, дзе мелі месца стыхійныя антыфашысцкія выступленні. Арыштавана вялікая колькасць наведвальнікаў кафе, у тым ліку 300 афіцэраў.

У пачатку снежня, як паведамляе агенцтва Брытыш юнайтэд прэс у Бургосе, у сувязі з выкрыццём буйнай змовы супроць генерала Франко, было арыштавана 765 чалавек, галоўным чынам, афіцэраў і салдат 11-га артылерыйскага палка. Вялікая колькасць арыштаваных расстраляна. Змоўшчыкі намерваліся скінуць урад Франко.

У Сан-Себасцьяне было арыштавана 200 чалавек у сувязі з выкраданнем планаў наступлення генерала Франко. (Супроць рэспубліканцаў меркавалася кінуць поўмільёна салдат).

У турме горада Бургос, па сведчанню іспанскага ўрача, абмененага іспанскім урадам, сядзіць звыш 2.000 чалавек, прыгавораных да смерці. Пасля паўстання ў фарту Сен-Крыстобаль фашысты расстралялі 400 чалавек.

Працоўныя акупаванай мяцежнікамі зоны адкрыта праяўляюць антыфашысцкія настроі. Варварства, насілле, здзекі фашысцкіх мяцежнікаў і інтэрвентаў, якія грабяць і разараюць краіну і затачылі ў турмы і канцлагеры сотні тысяч працоўных, зверствы гэтых варвараў, якія закрываюць школы і універсітэты, разграбляюць нацыянальныя музеі Іспаніі, знішчаюць помнікі іспанскай нацыянальнай культуры, — выклікаюць усё большы адпор з боку працоўных.

Арганізуемыя фашысцкімі ўладамі зборы на патрэбы арміі правальваюцца.

Фашысцкія ўлады ў Астурыі публікуюць вялікія спіскі жыхароў, якія падвяргаюцца штрафам. Рад штрафаў накладзен «за адмаўленне прадаваць тавары і прадукты немцам і італьянцам». У спісках фігурыруюць штрафы «за знявагу нацыянальнага сцяга», «за рэзка адвергнутае ўхажванне італьянскага салдата».

Усё гэта гаворыць аб тым, што ў тылу ў Франко насельніцтва ўсё больш аказвае супраціўленне фашысцкай дыктатуры.

Іменна ў гэтым трэба шукаць прычыну зрыву новага наступлення мяцежнікаў, аб якім яны так шырокавяшчальна аб'ўлялі яшчэ нядаўна. Баі на Эбро, у якіх мяцежнікі і інтэрвенты страцілі звыш 80 тысяч салдат, паказваюць, што з кожным днём вайна ў Іспаніі становіцца для мяцежнікаў і інтэрвентаў усё больш труднай і небяспечнай. (ТАСС).

ФРАНКА-ІТАЛЬЯНСКІЯ АДНОСІНЫ

ПАРЫЖ, 22 снежня. (ТАСС). Італьянскі ўрад толькі-што афіцыяльна давёў да ведама французскага ўрада, што ён лічыць несапраўднымі франка-італьянскія дагаворы, якія былі падпісаны ў Рыме 6 студзеня 1935 года Лавалем і Мусаліні.

Па вестках агенцтва Гавас, італьянскі міністр замежных спраў Чыяно заявіў французскаму паслу ў Рыме Понсэ, што гэтыя дагаворы «сталі непрыймальнымі і не адпавядаючымі абстаноўцы». Агенцтва паведамляе, што «гэта думка італьянскага ўрада не падзяляецца французскімі палітычнымі кругамі, якія лічаць, што дагаворы 1935 года канчаткова ліквідавалі ўсе спрэчныя пытанні паміж Францыяй і Італіяй».

«Тан» напамінае, што «дагаворы 1935 года ўключаюць у сябе канвенцыю аб становішчы італьянцаў у Тунісе, вызначаюць канчаткова граніцы паміж Лівіяй і Тунісам і паміж французскім Сомалі і Эрытрэяй, уключаюць прызнанне італьянскага права на востраў Думера і прадугледжваюць удзел італьянцаў у акцыях чыгункі з Джыбуці ў Адыс-Абебу».

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

У афіцыяльнай зводцы іспанскага міністэрства абароны паведамляецца, што ні на адным з франтоў 22 снежня не было ніякіх істотных аперацый.

У рэзультаце бамбардыровак, зробленых 21 снежня фашысцкай авіяцыяй у зоне Каталоніі (Манрэса, Тарэга, Тарагона і інш.), налічваецца 26 забітых і 91 ранены. (ТАСС).

Паведамленне ТАСС

19 снежня 1938 года, у Берліне, на аснове адбыўшагася абмену пісьмамі паміж гандлёвым прадстаўніцтвам СССР і міністэрствам гаспадаркі Германіі, дзейнічаўшае ў 1938 годзе совецка-германскае пагадненне аб гандлёвым і плацёжным абароце прадоўжана на 1939 год.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС ДА РЫБАЛОЎНЫХ ПЕРАГАВОРАЎ

Японскі пасол, п. Того, меў далейшыя гутаркі з Народным Камісарам замежных спраў тав. М. М. Літвінавым па рыбалоўных справах 15, 17, 20 і 23 гэтага месяца. З прычыны таго, што ў час першых трох гутарак японскі пасол не рабіў ніякіх канкрэтных прапаноў, паўтараючы ранейшую аргументацыю ў карысць першапачатковай пазіцыі японскага ўрада, перагаворы наперад не прасунуліся. 23-га п. Того, ад імя свайго ўрада, згадзіўся на выключэнне 12 з цяпер эксплаатуемых японцамі ўчасткаў, патрабуючы, аднак, замены іх другімі, ім-жа ўказанымі ўчасткамі ў тых-жа раёнах. У той-жа час ён прадаўжаў пярэчыць супроць прапановы аб таргах.

Тав. Літвінаў адхіліў гэту прапанову і з свайго боку прапанаваў, як крайнюю ўступку, з ліку намечаных да выключэння 40 участкаў, паставіць на таргі 3 участкі ў Японскім моры, а, апрача таго, паставіць на таргі яшчэ 7 новых участкаў. У выпадку атрымання японцамі з таргоў гэтых 10 участкаў, загадзя выключанымі аказаліся-б толькі 30. Прынцып таргоў павінен захоўвацца, як неабходная ўмова.

Японскі пасол гэту прапанову адхіліў.

Учора Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Наталевіч уручыў ганаровыя граматы і каштоўныя падарункі групе пагранічнікаў, калгаснікаў, піянераў за храбрасць, адвагу пры абароне граніц Совецкага Саюза. НА ЗДЫМКУ: група ўзнагароджаных. У першым радзе, злева направа: тт. Т. П. Паноў, В. А. Захараў і піянер І. Т. Гулеўскі; у другім радзе: Г. І. Кафанаў, Я. Х. Эльперын, П. С. Оксамытны, А. В. Закаблук, І. А. Постнікаў і М. А. Бадылевіч. Фото С. Грына.

ДАСТОЙНА СУСТРЭНЕМ ДВАЦЦАЦІГОДДЗЕ БССР

ТЭКСТЫЛЬНАЯ І СКУРАБУТКОВАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР ВЫКАНАЛІ ГАДАВЫ ПЛАН

Прадпрыемствы тэкстыльнага ўпраўлення Народнага камісарыята лёгкай прамысловасці БССР датэрмінова закончылі вытворчую праграму 1938 года. На 23 снежня выпушчана прадукцыі на 33.694 тысячы рублёў, што складае 104,5 процанта гадавога плана.

22 снежня выканалі гадавы план прадпрыемствы скурабутковага трэста Наркамлегпрома. Выпушчана прадукцыі на 93.300 тыс. руб.

Калектыў магілёўскага скурзавода імя Сталіна, які выканаў гадавы план да XXI гадавіны Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі, ужо выпусціў звыш плана прадукцыі на 876.800 рублёў. (БЕЛТА).

120 ТЫС. РУБЛЁЎ ЭКАНОМІІ

На рэчыцкім дубільна-экстрактным заводзе імя Варашылава пачалася праверка соцдагавораў, заключаных паміж брыгадамі і асобнымі рабочымі. Лепшых поспехаў дабіліся брыгады тт. Нікалайчыка і Барскага, якія выканалі лістападаўскі план на 106,5 проц., якасць іх прадукцыі выдатная.

12 снежня завод выканаў датэрмінова гадавую праграму. Выпушчана 1.800 тон танідаў (дубільна-экстрактны матэрыял). У падарунак 20-годдзю БССР калектыў абавязаўся даць краіне 110 тон танідаў.

У бягучым годзе завод атрымаў 120.000 рублёў эканоміі ад рацыяналізатарскіх прапаноў, унесеных рабочымі і інжынерна-тэхнічным персаналам.

ЗАКЛІК АРЦЕЛЬШЧЫКАЎ

Стаханаўцы Бобрскай промкааперацыйнай лесаарцелі «Ударнік» звярнуліся з пісьмом да ўсіх членаў арцелей, інжынерна-тэхнічных работнікаў лясных арцелей БССР аб арганізацыі соцыялістычнага спаборніцтва на дастойную сустрэчу XX-годдзя БССР.

Члены гэтай арцелі дасягнулі ў гэтым годзе значных поспехаў. У рэзультаце перадкастрычніцкага соцыялістычнага спаборніцтва гадавая вытворчая праграма была выканана да 12 снежня — гадавіны выбараў у Вярхоўны Совет СССР. К канцу года калектыў арцелі абавязаўся даць краіне прадукцыі шырспажыву на 150.000 рублёў, падрыхтаваць 10 значкістаў ППХА і 15 варашылаўскіх стралкоў.

120 ТЫС. МЕТРАЎ ТКАНІНЫ ЗВЫШ ПЛАНА

ОРША. (**Па тэлефону**). Калектыў рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў ткацкай фабрыкі Аршанскага ільнакамбіната з поспехам выканаў узятае абавязацельства ў перадкастрычніцкім соцыялістычным спаборніцтве. 8 снежня фабрыка выканала гадавую праграму.

Зараз калектыў уключыўся ў соцыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу ўсенароднага свята — 20-годдзя БССР. Стаханаўцы і стаханаўкі абавязаліся даць звыш плана да слаўнага юбілея 120 тысяч метраў высокаякаснай тканіны.

УЗНАГАРОДЖАННЕ СЛАЎНЫХ ПАТРЫЁТАЎ

Учора, у Доме ўрада, старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Наталевіч, у прысутнасці раду членаў Прэзідыума і дэпутатаў Вярхоўнага Совета, ва ўрачыстай абстаноўцы, уручыў ганаровыя граматы Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР і каштоўныя падарункі пагранічнікам, калгаснікам і піянерам за адвагу і храбрасць пры абароне граніц нашай соцыялістычнай радзімы. Узнагароджаны 16 чалавек. Тав Наталевіч горача віншаваў слаўных совецкіх патрыётаў, заклікаў дастойна сустрэць XX-годдзе утварэння БССР і ў далейшым быць такімі-ж пільнымі вартавымі граніц свяшчэннай совецкай зямлі.

Адзін за адным да стала падыходзяць пагранічнікі, калгаснікі, піянеры. Ганаровыя граматы і імянныя гадзіннікі атрымліваюць чырвонаармейцы-пагранічнікі Г. І. Кафанаў, Ф. К. Найдзёнаў, В. А. Захараў, Н. С. Аксамітны, І. А. Постнікаў, С. М. Савін. Следам за імі граматы, каштоўныя падарункі атрымліваюць — работнік Негарэльскай МТС С. Л. Ершоў, калгаснік з Лагойскага раёна В. М. Далжэцкі, калгасніца з Заслаўскага раёна, якая затрымала 5 парушальнікаў граніцы, Марыя Бадылевіч, чыгуначнік — пуцявы абходчык А. В. Закаблук.

Пад усеагульныя апладысменты ўзнагароды прымаюць піянеры-вучні Ваня Гулеўскі і Яша Эльперын. Каротка і выразна кожны з патрыётаў дзякаваў за ўзнагароду. Разам з пагранічнікамі калгаснікі, чыгуначнікі і піянеры гаварылі:

— Служым Совецкай краіне, заўсёды гатовы да абароны соцыялістычнай радзімы!

Гэта прысяга ўсіх прагучэла ў яркім і цёплым выступленні пагранічніка Т. П. Панова.

— Радасна ўсведамляць, — гаварыў тав. Паноў, — што кожны з нас узнагароджаных уклаў часціцу ў вялікую справу аховы граніц нашай дарагой соцыялістычнай радзімы, дзе шчасліва жывуць усе народы. Мы горды, што чэсна выканалі абавязак перад радзімай, выконваем указанні нашага вялікага правадыра таварыша Сталіна і заўсёды памятаем аб капіталістычным акружэнні.

— Разам з намі граніцы СССР дружна ахоўваюць усе працоўныя, увесь беларускі народ. У гэтым наша сіла. У дзень XX-годдзя БССР мы станем на сталінскую вахту і яшчэ пільней будзем ахоўваць заходнія граніцы СССР.

Гарачыя любоўныя словы пагранічніка, прысвечаныя большэвіцкай партыі, правадыру народаў таварышу Сталіну, выклікалі дружныя апладысменты ўсіх прысутных.

РАБОЧЫЯ, РАБОТНІЦЫ І СЛУЖАЧЫЯ ГОРАЧА ВІТАЮЦЬ ПАСТАНОВУ УРАДА

ДАКУМЕНТ ПРАЦОЎНАГА ЖЫЦЦЯ

Горача вітаю пастанову ўрада «Аб увядзенні працоўных кніжак». Працоўная кніжка рабочага і служачага будзе стымуляваць яшчэ большай зацікаўленасці рабочых і служачых у захаванні вытворчага стажа, прэсячэ цякучасць рабочай сілы і яшчэ больш умацуе вытворчую дысцыпліну.

Кожны чэсны рабочы, служачы будзе даражыць Працоўнай кніжкай, як дакументам, які адлюстроўвае яго працоўны жыццёвы шлях, адданасць нашай соцыялістычнай вытворчасці. Яна дасць магчымасць больш рашуча змагацца з лодырамі, прагульшчыкамі, летунамі і іншымі дэзарганізатарамі вытворчасці.

Працоўная кніжка дасць магчымасць паставіць правільны ўчот рабочых і служачых, ліквідуе існуючы хаос і безадказнасць у прыёме і звальненні рабочых.

Я асабіста, як і ўсе чэсныя рабочыя і служачыя, буду моцна даражыць сваёй Працоўнай кніжкай.

Х. А. ШКЛЯР,
тэхнарук швейна-патэфоннага цэха віцебскага ігольнага завода.

НАВЯДЗЕМ БОЛЬШЭВІЦКІ ПАРАДАК НА НАШЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАХ

Лепшыя стаханаўцы прамысловасці, совецкая інтэлігенцыя своечасова ўзнялі пытанне аб узмацненні барацьбы з прагульшчыкамі, летунамі, дэзарганізатарамі вытворчасці.

Цякучасць рабочай сілы, якая мае месца ў нас на заводзе, вельмі дрэнна адбіваецца на планамернай рабоце цэхаў. Толькі за 10 месяцаў гэтага года завод пакінулі 534 чалавекі. Часты выпадкі, калі адны і тыя-ж людзі па некалькі раз у год прымаюцца адміністрацыяй завода на работу. Фрэзероўшчык Алісёнак на заводзе вядомы, як дэзарганізатар вытворчасці. Не паддаецца ўчоту колькасць яго спазненняў і прагулаў. Нядаўна ён пакінуў завод і перайшоў на фабрыку імя Кагановіча, дзе яго гасцінна прынялі на работу. Праз некаторы час ён зноў вярнуўся на завод. Адміністрацыя прыняла яго на работу.

Фугаўшчык Ванералаў многа раз уходзіў з завода і зноў вяртаўся. Ён абыйшоў усе цэхі завода і амаль усе дрэваапрацоўчыя арцелі і прадпрыемствы горада. І кожны раз яго прымалі зноў на работу.

Аддзел кадраў, начальнікі цэхаў не цікавяцца прычынамі нявыхада на работу на працягу тыдняў і больш. Невядома чаму не з'яўляюцца на работу падсобніцы Капуба і Слабодзіч.

З вялікім задавальненнем сустрэлі рабочыя нашага завода пастанову СНК Саюза ССР «Аб увядзенні працоўных кніжак». Гэта пастанова дапаможа навесці большэвіцкі парадак на нашых прадпрыемствах і ўстановах, умацаваць дысцыпліну, пакончыць з рвацкімі тэндэнцыямі летуноў.

Неабходна таксама перагледзець палажэнне аб аплаце па часовай непрацаздольнасці. Мала працуючыя на прадпрыемствах, безумоўна, павінны атрымліваць па бюлетэнях значна менш чым старыя, кадравыя рабочыя.

Я. С. РУДНЯ,
майстар 1-га мэблевага цэха завода імя Молатава.

А. П. БУРЛО,
праформ змены.

Б. М. КАЗУНОЎ,
стаханавец-фрэзероўшчык.

МІТЫНГ РАБОЧЫХ ФАБРЫКІ „КАСТРЫЧНІК"

На швейнай фабрыцы «Кастрычнік» адбыўся мітынг рабочых, работніц і інжынерна-тэхнічнага персанала, прысвечаны пастанове ўрада СССР аб увядзенні працоўных кніжак.

Пасля інфармацыі дырэктара фабрыкі тав. Каганава выступілі рабочыя і работніцы, горача вітаўшыя пастанову СНК СССР, якая з'яўляецца важным мерапрыемствам у справе ўмацавання соцыялістычнай вытворчасці, падняцця прадукцыйнасці працы, рашучай барацьбы з прагульшчыкамі, летунамі, рвачамі і лодырамі.

— Ёсць рабочыя, — гаворыць стаханавец першага цэха тав. Ліўшыц,— якія думаюць, што фабрыка, завод — гэта прахадны двор. Вось супроць такіх і накіравана пастанова ўрада.

У аднадушна прынятай пастанове калектыў рабочых і работніц фабрыкі «Кастрычнік» горача вітае пастанову ўрада аб увядзенні працоўных кніжак, якая мае велізарнае гаспадарча-палітычнае значэнне для нашай соцыялістычнай гаспадаркі.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

ПЛЕНУМ—ОРГАН КАЛЕКТЫЎНАГА КІРАЎНІЦТВА

Уцягненне партыйных кадраў у штодзённую практычную работу, прыцягненне партыйнага актыва да абмеркавання і выканання задач і мерапрыемстваў, стаячых перад партыйнай арганізацыяй, з'яўляецца адным з важнейшых абавязкаў кіруючых работнікаў партыйных камітэтаў. Вяліка роля агульных партыйных сходаў, сходаў партыйнага актыва, пленумаў партыйных камітэтаў у справе бальшавіцкага выхавання кадраў. Пленумы партыйных камітэтаў (райкомаў, гаркомаў і і т. д.) гэта органы калектыўнага кіраўніцтва. Недаацэнка і прыніжэнне іх ролі з'яўляецца сур'ёзным недахопам, перашкаджаючым росту партыйнага актыва. На лютаўска-сакавіцкім Пленуме ЦК ВКП(б) тав Жданаў гаварыў:

«У многіх партыйных арганізацыях прыніжана роля пленумаў, як органаў калектыўнага кіраўніцтва. Пленумы збіраюцца рэдка, больш для абмеркавання парадных або агульных пытанняў, пытанні мясцовай работы ставяцца рэдка...»

Трэба адзначыць, што ў некаторых партарганізацыях такое становішча, на жаль, ёсць і на сёння. У Полацку за 5 месяцаў (май—кастрычнік) адбыўся ўсяго адзін пленум РК КП(б)Б і то ў сілу спецыяльнага рашэння Віцебскага абкома аб ходзе ўборкі па Полацкаму раёну.

Варашылаўскі РК КП(б)Б (Менск) за перыяд пасля выбараў кіруючых парторганаў склікаў усяго адзін пленум РК КП(б)Б. Маючыя выключнае значэнне для жыцця партыі выпуск «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», пастанова ЦК ВКП(б) аб партыйнай прапагандзе не абмяркоўваліся на пленуме райкома. Таксама не абмяркоўваліся і практычныя мерапрыемствы, выцякаючыя з рашэнняў кастрычніцкага Пленума ЦК КП(б)Б. Нельга сказаць, што райком прайшоў міма ўсіх гэтых пытанняў, але пленум РК, **як орган калектыўнага кіраўніцтва,** праходзіць міма раду важнейшых партыйна-палітычных задач. Члены пленума РК КП(б)Б не ўсведамляюць сябе кіраўнікамі раённай партыйнай арганізацыі. Праўда, члены пленума прыцягваюцца да выканання асобных заданняў, даручэнняў, але што робіць райком, як апошні працуе — яны, безумоўна, не ведаюць. І таму не дзіўна, калі член пленума РК тав. Левін — райпракурор, які працуе ў тым-жа памяшканні, дзе змяшчаецца і райком партыі, не ведае, напрыклад, аб прычынах зняцця абкомам партыі з работы другога сакратара райкома.

— Прайшло ўжо больш месяца, — гаворыць тав. Левін, — а я, як і астатнія члены пленума РК, не ведаю аб прычынах зняцця з работы другога сакратара. Ні членаў пленума, ні партактыў аб гэтым не інфармуюць.

Член пленума Сталінскага РК КП(б)Б (Менск) тав. Кулькова расказвае:

— Мне неяк было дана даручэнне праверыць стан партыйна-масавай работы на заводзе «Большэвік» і прыняць удзел у рабоце партсхода па абмеркаванню данага пытання. Я з ахвотай узялася за выкананне даручэння. Але з прычыны некаторых абставін работу поўнасцю закончыць не змагла і ў мяне ніхто не спытаў, што я прарабіла.

У большасці выпадкаў работа членаў пленумаў райкомаў зводзіцца да выканання, побач з іншымі актывістамі, даручэнняў райкома. Да ўдзелу-ж у падрыхтоўцы пытанняў да пленумаў, або чарговых бюро РК іх не прыцягваюць. Наогул рэдкае скліканне пленума, адсутнасць інфармацыі аб бягучай рабоце бюро райкома прыводзіць да таго, што членам пленума цяжка меркаваць аб рабоце партарганізацыі, тым больш зрабіць свае заўвагі або ўнесці прапановы.

Ёсць факты безадказных адносін да падрыхтоўкі і правядзення пленумаў. Жлобінскі райком партыі, склікаючы ў лістападзе 1938 года пленум, усю «падрыхтоўчую работу» звёў да паведамлення членаў пленума аб часе пасяджэння апошняга. Асноўны дакладчык на пленуме быў папярэджан сакратаром райкома тав. Філіанавым за адзін дзень раней. З прычыны непадрыхтаванасці дакладчыка асноўнае пытанне было знята з парадку дня, а пленум абмежаваўся абмеркаваннем оргпытання — выбарамі першага сакратара. Пленум райкома партыі за перыяд май—лістапад абмежаваўся разглядам толькі оргпытанняў, не абмяркоўваючы гаспадарча-палітычных задач, якія стаяць перад партарганізацыямі.

Нерэгулярна, часта без усякай падрыхтоўкі, склікаюцца пленумы ў большасці абкомаў КП(б)Б. Так, больш 5 месяцаў (з 8 ліпеня па 28 лістапада) не праводзіўся пленум Гомельскага абкома партыі. Праўда, у гэты прамежак часу быў склікан адзін пленум, але для разгляду оргпытанняў. Такое-ж становішча і па Менскаму абкому. Пасля абласной партканферэнцыі пасяджэнне пленума было ўсяго адзін раз—25 лістапада. Гэта за 6 месяцаў!

Такія адносіны, бясспрэчна, прыніжаюць ролю пленума і зніжаюць адказнасць членаў пленума, як кіраўнікоў партарганізацыі. Неабходна, каб кожны член пленума быў усебакова знаём з работай райкома, гаркома і абкома партыі. Гэта ўзніме адказнасць партыйнага актыва за работу партарганізацыі і ўзмоцніць ролю пленума, як органа калектыўнага кіраўніцтва.

Партыйныя кіраўнікі абавязаны прыцягваць членаў пленума да падрыхтоўкі пытанняў, належачых абмеркаванню на пленуме або на бюро, да распрацоўкі планаў работы райкома, да разбору паступаючых заяў. Неабходна кожнага члена пленума азнаёміць з рашэннямі бюро райкома, уцягнуць яго ў актыўнае партыйнае жыццё.

Неабходна строга захоўваць ленінска-сталінскі прынцып калектыўчага кіраўніцтва ў рабоце партыйнага органа, што будзе выхоўваць і вырошчваць дастойныя кадры партыйных кіраўнікоў.

В. КУДРАЕЎ.

У Менскім доме настаўніка выкладчыкі школ рэгулярна атрымліваюць кансультацыю па пытаннях гісторыі ВКП(б). НА ЗДЫМКУ (злева направа): т. А. Н. Гімельштэйн — выкладчык хіміі 13-й школы і т. Г. М. Гуткоўскі — выкладчык рускай мовы і літаратуры 4-й школы. Кансультыруе дырэктар курсаў прапагандыстаў пры ЦК КП(б)Б т. А. Ф. Шпак.

Фото Л. Мазелева (Фотахроніка ТАСС).

ЛЕКЦЫІ НА АНТЫРЭЛІГІЙНЫЯ ТЭМЫ

ГОМЕЛЬ. 22 снежня. Гомельскі абком КП(б)Б праводзіць у раёнах вобласці лекцыі на антырэлігійныя тэмы. 4 кваліфікаваныя лектары чыталі ў Добрушскім, Рэчыцкім і Уваравіцкім раёнах лекцыі на тэмы аб паходжанні і рэакцыйнай ролі рэлігійных свят. На лекцыях прысутнічалі агітатары, дакладчыкі і сельская інтэлігенцыя — таварышы, якія будуць праводзіць антырэлігійныя гутаркі і даклады ў сувязі з набліжэннем каляд. У бліжэйшыя дні такія лекцыі будуць прачытаны і ў астатніх раёнах вобласці.

Значна ажывілася антырэлігійная работа ў Добрушскім раёне. Тут налічваецца 36 ячэек ваяўнічых бязбожнікаў з ахопам 947 чалавек. У клубе фабрыкі «Герой працы» абсталяван пастаянны антырэлігійны куток. За апошнія два месяцы для рабочых і калгаснікаў раёна былі прачытаны лекцыі на тэмы: «Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя і царква», «Абарона соцыялістычнай радзімы і контррэвалюцыйная дзейнасць царкоўнікаў і сектантаў». Пры раённым совеце таварыства ваяўнічых бязбожнікаў з ліку найбольш падрыхтаваных настаўнікаў раёна створана лектарскае бюро ў саставе 20 чалавек.

ПАРТЫЙНАЕ КІРАЎНІЦТВА НІЗАВЫМ ДРУКАМ

ПРАПОЙСК. Заканчваюцца па раёну справаздачна-перавыбарчыя сходы рэдкалегій калгасных насценгазет. Кожны новавыбраны рэдактар насценгазеты зацвярджаецца райкомам партыі. Сярод зацверджаных таварышоў І. П. Ігнаценка — рэдактар насценгазеты калгаса «Чырвоная Церахоўка», Ф. Д. Кірпічоў — калгаса імя Варашылава, П. І. Кіслякоў — калгаса «Аграном», Ф. М. Рыцікава — калгаса імя Куйбышэва, Н. Е. Арлоў — калгаса «XII партз'езд», А. Ф. Штылёў — калгаса «VII З'езд Советаў» і інш.

РК КП(б)Б вынес пастанову аб тым, каб ні адзін рэдактар насценгазеты без ведама райкома не знімаўся з работы. Райком прапанаваў пярвічным партарганізацыям праводзіць два разы ў месяц семінары членаў рэдкалегій, рэгулярна заслухоўваць на партыйных сходах справаздачы рэдактараў насценгазет.

А. ШЭЎЧАНКА.

Дастойнае папаўненне радоў ВКП(б)

МАЗЫР. За адзінаццаць месяцаў 1938 года Мазырскім раённым камітэтам партыі прынята ў рады бальшавіцкай партыі 35 чалавек у члены і 98 — у кандыдаты партыі.

Сярод прынятых: тт. Баброў — дэпутат Вярхоўнага Совета БССР; Казей — лепшы машыніст Калінкавіцкага дэпо; Пыж — дырэктар педвучылішча г. Мазыра; Андрэеў — дырэктар пачатковай школы Баброўскага сельсовета; Дварэцкі — тэхнарук фабрыкі «Профінтэрн»; Каплан Хана — тэхнарук хлебазавода; Рапапорт — старшы заатэхнік мазырскага райза; Борухаў — настаўнік НСШ г. Калінкавічы; Буланаў — сакратар аблсуда; Барысенка — старшыня Крышыцкага сельсовета, і рад іншых таварышаў.

Усе яны на справе даказалі сваю бязмежную адданасць справе партыі Леніна—Сталіна, нашай соцыялістычнай радзіме.

А. КАЦМАН.

* * *

СМАЛЯВІЧЫ. Вялікая цяга да ўступлення ў рады комуністычнай партыі назіраецца сярод рабочых і калгаснікаў раёна. У лістападзе пярвічная партыйная арганізацыя Слабодскага сельсовета прыняла ў кандыдаты партыі двух калгаснікаў. Сярод прынятых у кандыдаты ВКП(б) — т. Яцкевіч Платон Антонавіч, калгаснік сельгасарцелі імя Кагановіча, які ў час выбараў актыўна працаваў агітатарам, і калгаснік калгаса «Прабуджэнне» т. Галка Міхаіл Пракопавіч, актыўны грамадскі работнік.

Пярвічная партарганізацыя торфзавода «Чырвоны сцяг» прыняла ў кандыдаты і члены ВКП(б) 11 чалавек. Днямі прынят у кандыдаты ВКП(б) стаханавец-машыніст т. Доўгаў. Будучы спачуваючым, тав. Доўгаў прыняў актыўны ўдзел у грамадскім жыцці.

Я. ПРЫМІЧОЎ.

МУЗЕЙ У ДАПАМОГУ ВЫВУЧАЮЧЫМ ГІСТОРЫЮ ВКП(б)

Самастойная работа над вывучэннем гісторыі партыі павысіла цікавасць рабочых і інтэлігенцыі да гістарычных матэрыялаў і дакументаў. Прыліў экскурсантаў у Магілеўскі гістарычны музей значна павялічыўся. Штодзённа музей наведваюць да 300 чалавек. Прыходзяць па аднаму, групамі і цэлымі калектывамі. Многія робяць розныя запісы і выпіскі з гістарычных матэрыялаў.

Калектыў работнікаў музея праводзіць вялікую работу. Гэта работа вельмі адказная і ўдзячная. Яна патрабуе вялікай палітычнай граматнасці, глыбокага ведання марксізма-ленінізма. І маленькі калектыў інтэлігенцыі музея штодня працуе над павышэннем сваёй ідэйнай узброенасці. Навуковыя работнікі музея самастойна вывучаюць гісторыю партыі, працуюць над творамі Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна. Яны слухаюць даклады і лекцыі па гісторыі партыі.

АГЛЯД ДРУКУ

УЗНАЧАЛІЦЬ РУХ СОВЕЦКІХ ПАТРЫЁТАЎ

Тры месяцы таму назад калгаснікі калгаса імя Чапаева, Золатаношскага раёна, Палтаўскай вобласці, звярнуліся да працоўных Беларусі з прапановай:

«Давайце, таварышы, па-сапраўднаму разгорнем ваенную работу так, каб кожная фабрыка, завод, установа, ВНУ, кожны калгас, соўгас, МТС ператварыць у крэпасць абароны, каб кожны працоўны авалодаў адной з ваенных спецыяльнасцей...»

Патрыятычны заклік атрымаў шырокі і дзейсны водгук сярод працоўных Беларусі.

У Беларусі няма ні аднаго раёна, дзе не было-б арганізацыі Асоавіяхіма, дзе працоўныя не вывучалі-б вінтоўку, процівагаз, кулямёт, не здавалі-б нормы на значкі ППХА, ГПА, ГСО, варашылаўскага стралка, варашылаўскага конніка, гранатамётчыка і т. д.

Рух совецкіх патрыётаў—соцспаборніцтва на лепшую пастаноўку масава-абароннай работы—не прайшоў і міма працоўных Лепельскага раёна. Тут таксама, як і ў іншых раёнах Беларусі, цяга працоўных да авалодання ваеннай справай вялікая.

Як-жа лепельская райгазета «Калгасная праўда» (рэдактар тав. Перкоўскі) адлюстроўвае на старонках газеты гэты выдатны рух? Нельга сказаць, што газета не асвятляе становішча абароннай работы ў раёне. Яна змяшчае заметкі, карэспандэнцыі. Нават 29 верасня прысвяціла разгортванню абароннай работы ў раёне перадавы артыкул, у якім, між іншым, піша:

«Асабліва вялікая ўвага абароннай падрыхтоўцы насельніцтва павінна ўдзяляцца ў нашым прымежным раёне. Мы павінны дабіцца, каб кожны калгас, кожнае прадпрыемства і ўстанова былі магутнымі крэпасцямі абароны».

Само сабой зразумела, што гэтыя зусім правільныя ўстаноўкі газеты на разгортванне абароннай работы павінны былі-б служыць самой рэдакцыі планам далейшага сістэматычнага паказу ўзораў абароннай работы ў раёне, выхоўваць у чытачах пачуццё совецкага патрыятызма, аддаваць штодзённа ўвагу масава-абароннай рабоце.

Аднак гэтага няма. Перадавы артыкул у газеце з'явіўся нібы феерверкам. Іскры добрых намераў рэдакцыі хутка пагаслі. За два з палавінай месяца, маючы на ўвазе, што газета выходзіць штодзённа, газета толькі ў 13 нумарах змясціла заметкі і карэспандэнцыі на абаронную тэму.

Але гэты матэрыял пададзен неахайна, без густу, зроблен бледна, трафарэтна, штампованай мовай.

Так былі пададзены заметкі «Патрыёткі», «Маладыя байцы» і рад іншых. Заметка, якая была змешчана 15 лістапада, аб разгортванні абароннай работы ў педвучылішчы, дзе, дзякуючы шырока разгорнутаму соцспаборніцтву на лепшае авалоданне ваенай справай,

«амаль усе 100 процантаў студэнтаў здалі нормы на значок ППХА 1-й ступені, 182—на ППХА 2-й ступені, падрыхтавана 40 інструктараў ППХА. Выдатнікі вучобы, лепшыя актывісты абароннай работы Садоўскі, Радкевіч, Заводскі, Крачкоўскі, з пачатку вучэбнага года падрыхтавалі па 20 значкістаў ППХА 1-й ступені. Падрыхтаваны 152 значкісты ВС 1-й ступені, рыхтуюцца яшчэ 140 варашылаўскіх стралкоў 1-й ступені».

Гэта і ўся заметка. Якая ўдзячная тэма, а як суха, трафарэтна пададзена!

Больш таго, жывыя, поўныя сур'ёзных і дзелавых заўваг карэспандэнцыі селькораў, рэдакцыя ўціскае ў сухія бяскроўныя «агляды пісем селькораў».

Атрымліваецца гэта таму, што амаль усе матэрыялы пішацца рэдакцыйнымі работнікамі. На старонках газеты рэдка, або зусім не пішуць сакратары парткомаў, парторгі, кіраўнікі абаронных гурткоў, рабочыя, калгаснікі—актывісты абароннай работы, хатнія гаспадыні і т. д. Яны выцясняюцца са старонак газеты. А колькі-б яны маглі прынесці жывога, цікавага ў справу разгортвання абароннай работы!

Зусім не асвятляецца жыццё Чырвонай Арміі, пагранічнікаў. Вельмі рэдка змяшчаюцца фатаграфіі, малюнкі з абароннай тэматыкі.

Да бальшавіцкага друку, больш чым да каго-б та ні было, адносяцца ўказанні таварыша Сталіна аб тым, што «трэба ўвесь наш народ трымаць у стане мабілізацыйнай гатоўнасці перад тварам небяспекі ваеннага нападу, каб ніякая «выпадковасць» і ніякія фокусы нашых знешніх ворагаў не змаглі заспігнуць нас знянацку».

Няма больш важнай і ганаровай задачы, як сістэматычнае асвятленне пытанняў абароннай работы, выхаванне працоўных у духу палкага совецкага патрыятызма, поўнае задаваленне імкненняў працоўных авалодаць ваеннай справай для таго, каб па закліку партыі і ўрада, па закліку таварыша Сталіна стаць са зброяй у руках на абарону свяшчэнных совецкіх граніц.

ГРУБЕЙШЫЯ ПАРУШЭННІ СТАТУТА СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ

Ва многіх калгасах і раёнах Палескай вобласці дапушчаны грубейшыя парушэнні статута сельскагаспадарчай арцелі—гэтага асноўнага закона жыцця калгаснай вёскі.

Адной з форм парушэння статута з'яўляецца наяўнасць раздутых прысядзібных участкаў, больш прадугледжанага статутам максімума.

Так, напрыклад, у 7 калгасах Жыткавіцкага раёна 35 калгаснікаў маюць прысядзібныя ўчасткі да 90 сотых гектара і нават больш. У калгасах «Чэрэцянка», «Остранка» і «Большэвік» раздутыя прысядзібныя ўчасткі прынялі масавы характар. Калгаснікі Івашкевіч, Самэйловіч, Ханін і іншыя маюць прысядзібныя ўчасткі да 1 гектара. У калгасе імя Максіма Горкага калгаснік А. Хільман мае прысядзібны ўчастак у 2,12 гектара.

Падобныя факты ёсць па Глускаму, Нараўлянскаму, Мазырскаму і Хойніцкаму раёнах. У калгасах Сіманавіцкага, Грэбянёўскага і Лельчыцкага сельсоветах, Лельчыцкага раёна, 24 калгасныя гаспадаркі маюць прысядзібныя ўчасткі ад 0,75 да аднаго гектара зямлі.

Старшыні некаторых калгасаў сталі на антыдзяржаўны шлях разбазарвання калгаснай зямлі. Калгасамі імя Будзённага, «Большэвік», «Пралетарый», Жыткавіцкага раёна, перадана аднаасобнікам 12 гектараў калгаснай зямлі пад пасеў бульбы. Гэтымі-ж калгасамі з года ў год практыкуецца здача зямлі ў арэнду. У гэтым годзе разбазарана ў арэнду 20 гектараў ворыўнай зямлі і 100 гектараў сенажаці.

Грубейшыя парушэнні статута сельскагаспадарчай арцелі дапушчаны ў калгасах па пытанню рабочай жывёлы. У Жыткавіцкім раёне ў асабістым карыстанні калгаснікаў ёсць 19 коней і 13 валоў. У Капаткевіцкім раёне — 16 коней. Прыкладна такое-ж становішча ў Нараўлянскім і Хойніцкім раёнах. Усяго па вобласці да 220 галоў рабочай жывёлы ёсць у асабістым карыстанні калгаснікаў.

Каб уявіць сабе, якія размеры прыняло парушэнне статута сельгасарцелі ў некаторых калгасах, дастаткова прывесці такі факт: «калгаснік» сельгасарцелі «Усход», Аравіцкага сельсовета Хойніцкага раёна, нехта Ятчанка мае ў асабістым карыстанні 4 дойныя каровы, аднаго быка, трое галоў маладняка, 15 авечак і 1,5 гектара сядзібы.

Падобныя факты з'яўляюцца рэзультатам адсутнасці барацьбы з боку партыйных і совецкіх арганізацый раёнаў Палескай вобласці з парушэннямі статута сельскагаспадарчай арцелі. Там сям працягваюць арудваць варожыя элементы, якія праводзяць падрыўную работу, карыстаючыся бесклапотнасцю партыйных арганізацый.

Праўда, у самы апошні час партыйныя і совецкія арганізацыі вобласці прыступілі да выпраўлення дапушчаных памылак. Але пакуль-што зроблена вельмі мала. Прадстаіць вялікая работа, каб выкрыць варожых элементаў, якія дэзарганізуюць арцельную гаспадарку.

Трэба прыцягнуць да самай сурозай адказнасці тых кіраўнікоў калгасаў, якія замест барацьбы за выкананне статута самі з'яўляюцца ініцыятарамі грубейшых яго парушэнняў.

Партыйныя і совецкія арганізацыі, зямельныя работнікі Палескай вобласці абавязаны хутка і рашуча выправіць дапушчаныя памылкі і штодзённа выхоўваць калгаснікаў у духу строгага захоўвання сталінскага статута сельгасарцелі.

П. ДЗЮНДЗІКАЎ.

ДА СТУДЗЕНЬСКІХ НАСТАЎНІЦКІХ КАНФЕРЭНЦЫЙ

—О—

Н. В. КІСЯЛЁЎ

Заг. аддзелам школ і навукі ЦК КП(б)Б

★ ★ ★

У перыяд зімовых школьных канікул па ўсіх гарадах і раёнах рэспублікі будуць праходзіць настаўніцкія канферэнцыі. На канферэнцыях прымуць удзел звыш 35 тысяч настаўнікаў пачатковых і сярэдніх школ. У ліку гэтай вялікай арміі настаўніцтва 5 тысяч маладых настаўнікаў будуць упершыню прымаць удзел у зімовых настаўніцкіх канферэнцыях.

Удзельнікі канферэнцый абмяркуюць два пытанні — вынікі вучэбна-выхаваўчай работы школ за першае паўгоддзе і аб вывучэнні настаўніцтвам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

З новымі перамогамі, з новымі дасягненнямі прыдуць совецкія настаўнікі на свае традыцыйныя канферэнцыі. Мацнее бальшавіцкі парадак і дысцыпліна ў школе, расце паспяваемасць вучняў, множацца рады настаўнікаў-выдатнікаў. За першую чвэрць вучэбнага года звыш 500 настаўнікаў рэспублікі далі стопроцантную паспяховасць. Паводле папярэдніх даных, колькасць настаўнікаў-выдатнікаў за другую чвэрць вучэбнага года ўзрастае больш, чым у два разы.

Блізкі да 100 проц. паспяховасці вучняў рад вялікіх сярэдніх школ — 4-я школа, г. Менск (дырэктар тав. Барышэўская), 2 школа г. Гомеля (дырэктар тав. Капялянская), Салтаноўская школа Рэчыцкага раёна (дырэктар тав. Сіўко) і інш.

Аднак многія школы рэспублікі прадаўжаюць яшчэ працаваць зусім нездавальняюча. За першую чвэрць вучэбнага года паспяховасць вучняў па школах Жлобінскага раёна склала 63 проц., па Церахоўскаму раёну — 52 проц., па школе № 20 г. Менска — 53 проц., па школе № 22 г. Менска — 49 проц.

Рэзкай і вострай крытыцы на канферэнцыях павінна быць падвергнута работа не толькі адстаючых школ, але і органаў народнай асветы. Органы народнай асветы недапушчальна дрэнна арганізуюць інспектаванне школ. За 3,5 месяца Наркамасветы праверыў і праінспектаваў усяго толькі 30 школ. Віцебская аблана зусім не праводзіла абследвання школ. Загадчык менскім гарана тав. Правільшчыкаў быў у школах толькі ў пачатку навучальнага года. У Жлобінскім раёне многія школы на працягу раду год не правяраліся з боку райана — у Шыхаўскай НСШ на працягу трох год і ў Кармянскай пачатковай школе на працягу 6 год не было ніводнага прадстаўніка райана.

Органы народнай асветы яшчэ дрэнна арганізуюць метадычную дапамогу настаўніцтву. У радзе раёнаў рэспублікі (Чэрвень, Крупкі, Чырвонаполле і інш.), не гледзячы на наяўнасць спецыяльных сродкаў, да гэтага часу не арганізаваны педагагічныя кабінеты, якія павінны з'яўляцца цэнтрам метадычнай работы ў раёне.

Па віне НКА многія пачатковыя школы не атрымалі праграм. Да гэтага часу не выданы праграмы па Канстытуцыі СССР і беларускай літаратуры для сярэдніх школ.

Органы народнай асветы і прафарганізацыі настаўнікаў пачатковых і сярэдніх школ нездавальняюча разгортваюць соцыялістычнае спаборніцтва сярод настаўніцтва.

Рад раёнаў рэспублікі (Грэскі, Старобінскі) не арганізавалі міжраённага спаборніцтва. У Парыцкім, Нараўлянскім раёнах большасць настаўнікаў пачатковых школ зусім не ўцягнута ў соцыялістычнае спаборніцтва. У Пухавіцкім, Васілевіцкім раёнах соцдагаворы настаўнікаў носяць фармальны характар. Бяруцца, напрыклад, такія абавязацельствы. «Не пазніцца на работу», «рыхтавацца да заняткаў», «правяраць вучнёўскія сшыткі».

У Менскім, Старобінскім, Жлобінскім раёнах зусім не практыкуюць такія формы заахвочвання, як уручэнне перадавым калектывам настаўнікаў пераходных чырвоных сцягаў, узнагароджанне лепшых настаўнікаў «граматамі выдатніка». У Лельчыцкім раёне для лепшай школы ўстаноўлен чырвоны пераходны сцяг. Аднак гэты сцяг на працягу чатырох год нікому не ўручаецца.

Гэтыя і многія іншыя недахопы ў рабоце органаў народнай асветы павінны быць поўнасцю ўскрыты на раённых настаўніцкіх канферэнцыях. Раённыя канферэнцыі настаўнікаў павінны патрабаваць ад органаў народнай асветы знішчыць тормазы ў рабоце школ і настаўніка, арганізаваць работу чотка, аператыўна, так, каб кожная школа, кожны настаўнік заўсёды адчувалі клопаты і ўвагу да іх. Рэзкай і вострай крытыцы павінна быць падвергнута работа дырэктараў і настаўнікаў адстаючых школ. Сярод асобных настаўнікаў да гэтага часу яшчэ мае хаджэнне шкодная «тэорыя» аб немагчымасці стопроцантнай паспяховасці вучняў і поўнай ліквідацыі ў школах другагодніцтва.

Настаўніцкія канферэнцыі павінны даць рэзкі адпор усім тым дырэктарам і настаўнікам школ, якія ў практыцы сваёй работы прытрымліваюцца гэтай шкоднай «тэорыі» ад буржуазнай лжэнавукі — педалогіі. У нашай краіне створаны ўсе ўмовы для таго, каб усе дзеці займаліся ў школах з добрымі і выдатнымі адзнакамі; створаны ўсе ўмовы для поўнай ліквідацыі другагодніцтва ў школах. Гэта даказана практыкай работы соцень і тысяч настаўнікаў-выдатнікаў.

Павінны быць рэзка асуджаны тыя дырэктары і настаўнікі школ, якія абмяжоўваюць сваю работу з дзецьмі рамкамі класных заняткаў, не праяўляючы клопатаў аб арганізацыі пазашкольнай гурткавой работы. Слабая пастаноўка пазашкольнай работы прыводзіць дзяцей да недысцыплінаванасці, самавольства, хуліганства, а часам і да больш шкодных, хваравітых з'яў. У школе № 3 г. Менска вучні сістэматычна спазняюцца на заняткі, у часе перапынкаў у карыдорах адбываюцца сутычкі паміж вучнямі. Пасля класных заняткаў вучні гэтай школы, прадастаўленыя самім сабе, ходзяць па вуліцы вялікімі групамі, распяваюць хуліганскія песні. Усё гэта тлумачыцца тым, што педагагічны калектыў і дырэктар школы Каржэнеўскі не арганізавалі для дзяцей пазашкольную гурткавую работу, не праяўляюць ніякіх клопатаў аб арганізацыі правільнага культурнага адпачынку вучняў.

Нельга недаацэньваць і пытання работы з бацькамі. У Залескай, Пуньkоўскай і іншых школах Сіроцінскага раёна ў бягучым вучэбным годзе ні разу не склікаліся бацькоўскія сходы. Настаўніцкія канферэнцыі павінны патрабаваць ад дырэктараў і загадчыкаў усіх школ аднаўлення пры школах бацькоўскіх камітэтаў, правядзення сярод бацькоў педагагічнай прапаганды і прыцягнення бацькоў да пазашкольнай работы з вучнямі.

Падагульваючы вынікі работы за першае паўгоддзе, настаўніцкія канферэнцыі павінны распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы, якія забяспечылі-б рэзкае паляпшэнне вучэбна-выхаваўчай работы ў школе на другое паўгоддзе. Вопыт работы гомельскай школы № 2—адной з перадавых школ рэспублікі, паказвае, што высокая паспяховасць вучняў дасягаецца перш за ўсё добрасумленнай падрыхтоўкай настаўніка да заняткаў і добрым правядзеннем урока. Настаўнікі гэтай школы старанна рыхтуюцца да заняткаў, на кожны ўрок яны складаюць рабочыя планы. Гэтыя планы абмяркоўваюцца на нарадах прадметных камісій і штодзень правяраюцца дырэктарам або загадчыкам вучэбнай часткай школы. У дапамогу настаўніку пры школе арганізаван метадычны кабінет. 2—3 разы ў месяц у школе праводзяцца адкрытыя ўрокі, на якіх прысутнічаюць усе настаўнікі паралельных класаў. Шырока разгорнута пазашкольная работа з дзецьмі.

Школа ўстанавіла цесную сувязь з бацькамі вучняў. Кожны клас мае 5—7 чалавек бацькоўскага актыва. У школе ўстаноўлена дзяжурства бацькоў. Бацькі прымаюць актыўны ўдзел у арганізацыі пазашкольнай работы сярод дзяцей, імі ўзначальваецца частка гурткоў. Для бацькоў школы арганізаван цыкл лекцый па педагагічнай прапагандзе. У школе ўстаноўлен пераходны чырвоны сцяг для лепшага класа. Кожную шасцідзёнку на спецыяльна арганізаванай дошцы соцыялістычнага спаборніцтва вывешваюцца паказальнікі выканання соцыялістычных абавязацельстваў.

Абмяркоўваючы вопыт работы перадавых школ, настаўніцкія канферэнцыі павінны пашырыць яго на ўсе школы рэспублікі.

З асаблівай увагаю настаўніцкія канферэнцыі павінны абмеркаваць пытанне аб вывучэнні «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)»—скарбніца марксізма-ленінізма. Вывучэнне гісторыі ВКП(б) узбагаціць веды настаўнікаў самай перадавой рэвалюцыйнай тэорыяй, расшырыць іх кругазор, яшчэ больш умацуе ўпэўненасць у перамозе справы комунізма і дасць ім новую сілу для паспяховага вырашэння практычных пытанняў школьнай работы. Асноўны метад вывучэння марксізма-ленінізма—самастойнае чытанне. Многія настаўнікі маюць багаты вопыт самастойнай работы над творамі Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна. Гэтым вопытам павінны падзяліцца паміж сабой настаўнікі на канферэнцыях.

Ад дакладчыка па гэтаму пытанню патрабуецца не просты выклад агульных задач у вывучэнні «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», а разгорнуты план канкрэтных мерапрыемстваў дапамогі настаўніцтву ў гэтай важнай справе. Партыйныя, прафесіянальныя арганізацыі і органы народнай асветы абавязаны да настаўніцкіх канферэнцый распрацаваць такі план канкрэтнай дапамогі.

Правядзенне настаўніцкіх канферэнцый—вялікая і важная справа. Органы народнай асветы павінны па-бальшавіцку падрыхтавацца да іх.

Настаўніцкія канферэнцыі павінны мабілізаваць настаўніцтва на далейшыя поспехі школьнай работы — за лепшую якасць вучэбна-выхаваўчай работы, за павышэнне паспяховасці вучняў, за поўную ліквідацыю другагодніцтва.

УЗМАЦНІЦЬ БАРАЦЬБУ З ПАРУШАЛЬНІКАМІ ПРАЦОЎНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

СЛОВА РАБОТНІКАЎ ВІЦЕБСКАЙ ІЛЬНАПРАДЗІЛЬНАЙ ФАБРЫКІ ІМЯ КАГАНОВІЧА

З вялікай актыўнасцю рабочы калектыў віцебскай ільнапрадзільнай фабрыкі імя Кагановіча абмяркоўвае прапановы рабочых, работніц і савецкай інтэлігенцыі аб умацаванні працоўнай дысцыпліны.

21 снежня рэдакцыя газеты «Звязда» разам з парткомам фабрыкі і рэдакцыяй фабрычнай газеты «Чырвоная Дзвіна» склікала нараду групы рабочых, работніц, інжынераў, тэхнікаў і служачых, на якой таварышы выступалі з канкрэтнымі прапановамі, накіраванымі на ўмацаванне працоўнай дысцыпліны, барацьбы з летунамі, прагульшчыкамі і іншымі дэзарганізатарамі вытворчасці.

Сёння мы друкуем асобныя выступленні ўдзельнікаў нарады.

—о—

БЕРАЖЛІВА РАСХОДВАЦЬ ДЗЯРЖАЎНЫЯ СРОДКІ

К. Е. ЧЫЖАЎ,
майстар цэха.

★

Мы працуем на сябе, на сваю сацыялістычную дзяржаву. Сродкі дзяржавы — гэта нашы народныя грошы, а таму іх патрэбна расходваць беражліва, рацыянальна.

Але колькі бывае выпадкаў бесшабашнага разбазарвання нашых сродкаў. Мы не маем ніякага права аплачваць бюлетэні людзям, якія атрымалі пакалечанні дзесьці ў п'яным выглядзе.

Вось у нас на фабрыцы ёсць такі слесар Карбоўскі. Пасля атрымання зарплаты ён абавязкова напіваецца і лезе да ўсіх біцца. Аднойчы пры такіх абставінах яму нанеслі пабоі, пасля чаго ён некалькі дзён гуляў, маючы бюлетэнь, гэта значыць атрымліваў ад дзяржавы грошы.

Гэта адбываецца таму, што ўрачы часта толькі фіксіруюць факт хваробнага стану, але не ўнікаюць у прычыны, выклікаўшыя яго. А фабком проста штампуе бюлетэні і выплачвае грошы.

Я прапаную, каб людзям, атрымаўшым пакалечанне пры вышэй апісанай абстаноўцы, зусім не выдавалі дапамогі.

СКАРАЦІЦЬ ВОДПУСК ПА ЦЯЖАРНАСЦІ

РАМАНАВА Е. В.,
старая работніца фабрыкі, вылучаная палітруком пажарна-вартавой аховы.

★

Я працую на фабрыцы з 1900 года. Разам са мной і крыху пазней прышлі на фабрыку і іншыя работніцы, як М. Я. Міхайлава, Е. П. Васілеўская, С. Е. Белькевіч і іншыя. Мы добра памятаем увесь цяжар капіталістычнай эксплаатацыі. Проста не хочацца ўспамінаць аб тых неймаверна цяжкіх умовах, у якіх калісь мы працавалі. Былі выпадкі, калі работніцы раджалі каля запыленых брудных станкоў.

Ніякаму параўнанню не паддаецца мінулае жыццё з сучасным. Сёння мы карыстаемся ўсімі дабротамі жыцця. Нашы работніцы, дзеці нашы акружаны штодзённымі клопатамі. У нашым распараджэнні знаходзяцца яслі, дзетсады, мы атрымліваем бясплатную медыцынскую дапамогу ў выпадку хваробы, атрымліваем водпускі, едзем у дамы адпачынку, на курорты і т. д.

Вось чаму зусім правільна ставяць таварышы пытанне, што зараз, калі аб мацерах і дзецях партыя і ўрад праяўляюць такія вялікія клопаты, можна ўпаўне скараціць 4-месячны дэкрэтны адпачынак, прыкладна, да 3 месяцаў. Я гэту прапанову горача падтрымліваю. А на зэканомленыя грошы дзяржава адкрые новыя яслі, дзіцячыя сады, медыцынскія кансультацыі і іншыя культурна-бытавыя ўстановы.

—о—

КАМАНДЗІР ВЫТВОРЧАСЦІ — УЗОР ВЫСОКАЙ ДЫСЦЫПЛІНАВАНАСЦІ

Н. Ф. КУЗНЕЧЫКАЎ,
майстар стара-ватэрнага цэха.

★ ★ ★

Многа сродкаў траціць дзяржава на паляпшэнне культурна-бытавых умоў рабочых. Наша фабрыка за апошнія годы пабудавала дзесяткі новых дамоў, у якіх жывуць рабочыя, работніцы, інжынеры, тэхнікі і служачыя.

Аднак, вялікая колькасць кватэр занята людзьмі, якія ў свой час за парушэнне працоўнай дысцыпліны і іншыя ўчынкі былі звольнены з фабрыкі, а некаторыя ў пагоні за «доўгім рублём» самі пакінулі фабрыку, як Азарчанка, Гаравая і інш.

Я лічу, што гэтых людзей, якія нічога агульнага з фабрыкай не маюць, трэба выселіць з фабрычных дамоў і ўсяліць туды чэсных перадавых рабочых. Многім стаханаўцам нехапае кватэр, а вось такім, як Буднёвай, якая за 10 дзён прапрацавала ўсяго толькі 12 гадзін, а астатні час прагуляла, або як злоснай прагульшчыцы Вайцэхоўскай, прадастаўлена жыллёвая плошча ў фабрычных дамах.

Наогул прагульшчыкам мы павінны абвясціць самую рашучую барацьбу, пазбавіць іх усякіх прывілегій, якімі маюць права карыстацца толькі чэсныя рабочыя.

Асабліва я хачу падкрэсліць роль камандзіраў вытворчасці. Начальнік цэха, майстар, брыгадзір заўсёды павінен быць наперадзе, паказваць асабісты прыклад у рабоце. Большасць камандзіраў вытворчасці нашай фабрыкі такімі і з'яўляюцца, але яшчэ далёка не ўсе. Узяць хаця-б к прыкладу брыгадзіра Чаплінскага. Тры разы яго звальнялі з фабрыкі за хуліганства, грубае парушэнне працоўнай дысцыпліны, дэзарганізацыю вытворчасці і тры разы яго аднаўлялі зноў на рабоце. Сёння за пабоі і хуліганскія адносіны да работнікаў яго зволілі з фабрыкі. Але каб не здарылася так, што яго зноў прымуць на работу.

Прапановы рабочых маскоўскіх, менскіх і іншых прадпрыемстваў аб умацаванні працоўнай дысцыпліны можна толькі вітаць. Чэсным рабочым, якія па-сапраўднаму даражаць сваім прадпрыемствам, трэба аказваць усялякія прывілегіі. Пасобіі трэба плаціць у залежнасці ад стажа работы на адным прадпрыемстве. Гэта будзе стымуляваць таму, што рабочыя і служачыя будуць даражыць сваім вытворчым стажам.

ПРАГУЛЬШЧЫЦА Ў РОЛІ ВЫХАВАЦЕЛЯ

П. А. МУХІН,
начальнік цэха сухога прадзення.

★

Аднаго разу да мяне з'явілася работніца Зубкова і кажа: — У мяне памёрла сястра. Прашу даць мне на пару дзён водпуск.

Што-ж, я лічыў, што будзе бесчалавечна адмовіць у гэтай просьбе, і адпусціў яе. А потым аказалася, што смерць яе сястры — гэта простая выдумка, зробленая з мэтай сімулявання прагулу. Зубкова прагуляла восем дзён. Я рашыў зняць яе з работы. Але якое было маё здзіўленне, калі я даведаўся, што камітэт камсамола гэту прагульшчыцу накіраваў на новую работу ў якасці загадчыка ленкутком інтэрната. Прагульшчыца ў ролі выхавацеля рабочай моладзі!

Падобных сімулянтаў трэба выкрываць, а не вылучаць на адказныя пасты.

Я таксама прапаную, каб перавагамі, як пры выплаце страхавой дапамогі, прадстаўленні пуцёвак у дамы адпачынку і санаторыі і т. д. карысталіся кадравыя рабочыя і члены прафсаюза. Апрача таго, пры выплаце па лістках непрацаздольнасці, па-мойму, трэба ўлічваць не толькі стаж работы, але і якасныя паказальнікі, выкананне промфінплана, дысцыплінаванасць рабочых і служачых.

ПАМЯТАЦЬ АБ СВАІХ АБАВЯЗКАХ

А. І. ПЛАВІНСКАЯ,
бухгалтар фабрычнага ўпраўлення.

★

Ні ў адной краіне свету служачы не карыстаецца такімі правамі і пашанай, як у нашай краіне Советаў. Але некаторыя служачыя забываюць аб сваіх абавязках перад дзяржавай, праяўляюць недысцыплінаванасць і непрадукцыйна нагружаюць свой рабочы дзень.

Вось, напрыклад, у нашай канторы працуе бухгалтарам Марэндная. Яна сістэматычна спазнялася, а з 27 лістапада зусім не з'ўляецца на работу.

Ёсць і такія, як Гнеўко, Паскочы, якія ў пагоні за «доўгім рублём» кінулі фабрыку і паляцелі на іншыя прадпрыемствы.

Да гэтага часу ў нас не было размежавання паміж чэснымі, добрасумленнымі служачымі і парушальнікамі працоўнай дысцыпліны. Гэту размежаванасць трэба ўстанавіць. Як у культурна-бытавым абслугоўванні, так і ў пытанні зарплаты трэба заахвочваць чэсных работнікаў.

Я падтрымліваю прапанову таварышаў аб тым, што летунам трэба плаціць зарплату не вышэй той стаўкі, якую яны атрымлівалі ў пакінутай імі ўстанове. З лодырамі, якія спазняюцца на работу, я прапаную паступаць па ўсіх строгасцях закона.

—о—

НЕ ВЫДАВАЦЬ ДАПАМОГІ СІМУЛЯНТАМ

А. Е. ІГНАЦЬЕЎ,
майстар нова-ватэрнага цэха.

★

Фонд сацыяльнага страхавання на нашай фабрыцы скарыстоўваецца, я сказаў-бы, варварска. Побач з тымі, што сапраўды маюць права карыстацца грашмі соцстраха, імі таксама карыстаюцца ўсялякія сімулянты.

Узяць хаця-б брыгадзіра Мануйко. Як камандзір вытворчасці ён павінен быў служыць прыкладам высокай дысцыплінаванасці, а ў сапраўднасці з'яўляецца дэзарганізатарам. У мінулы выхадны дзень гэты Мануйко напіўся да страты прытомнасці, упаў у яму і пакалечыў сябе, а зараз вось ужо 4 дні, як гуляе па бюлетэню.

Такіх, як Мануйко, на фабрыцы немала. Вось работніца Кітаёва. На працягу месяца яна працуе не больш 8—10 дзён. Астатні час прагульвае, умудраючыся атрымліваць бюлетэні. На фабрыку па «хваробе» не з'яўляецца, а па вуліцах гуляе і дома працуе.

Трэба ўнесці спецыяльны пункт у існуючы закон аб сацыяльным страхаванні, які-б пазбаўляў сімулянтаў права атрымліваць грошы з фондаў сацыяльнага страхавання.

ПРАГУЛЫ — БІЧ ВЫТВОРЧАСЦІ

Б. Ш. ЛОНДАН,
інжынер фабрыкі.

★

За прайшоўшыя 11 месяцаў на нашай фабрыцы налічваецца 3469 чалавека-дзён прагулаў, з-за якіх фабрыка недадала краіне 11.815 кг. пражы і 11.466 пагонных метраў ткані.

На жаль, належнай барацьбы з дэзарганізатарамі вытворчасці мы не вядзем. Так, напрыклад, адміністрацыя зволіла слесара Кароткіна за тое, што ён сістэматычна прыпісваў сабе работу, якую фактычна не рабіў, іншымі словамі, проста краў. Фабрычная РКК пацвердзіла правільнасць звальнення, а Беларускі рэспубліканскі камітэт саюза ільняншчыкаў адмяніў нашу пастанову.

Другі прыклад, калі ўжо сама фабрычная РКК узяла пад абарону дэзарганізатара вытворчасці. Работніца Міхайлава на працягу месяца і 4 дзён прагуляла 19 дзён. Адміністрацыя яе зволіла, а фабрычная РКК пастанавіла аднавіць яе на рабоце.

Горача падтрымліваю прапановы тых таварышоў, якія выказваюцца за тое, каб не аплачваць водпуск па цяжарнасці тым жанчынам, якія паступілі на работу толькі для таго, каб атрымаць за чатыры месяцы грошы, а потым кінуць прадпрыемства.

Прывяду характэрны выпадак. Інжынер Акімава паступіла к нам на фабрыку за 16 дзён да таго, як ёй патрэбна было пайсці ў дэкрэтны адпачынак па цяжарнасці, а атрымаўшы грошы за 4 месяцы, яна на работу не вярнулася. Трэба выдаць такі закон, каб водпуск па цяжарнасці прадстаўляўся тым работніцам, якія прапрацавалі на прадпрыемстве не менш года.

Здабытае і заваяванае

1-е Студзеня

★ ★ ★

КАЛГАСНАЯ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ

Паміж высокіх узгоркаў, акаймляючы калгасныя нівы, нясе свае воды звілістая, як вужака, невялікая рэчка Усцяжа.

У мінулым на гэтай рэчцы пабудавалі сабе млыны кулакі Мятліцкі і Рубін. За памол сялянам збожжа, якое напалавіну было зьмешана з лебядой і кукалем, яны бралі гарнцы добра ачышчанага зярна, або апошнія грошы. Жывадзёры нажываліся на крыві і поце сялян. У бурныя годы калектывізацыі тунеядцы-кулакі былі ліквідаваны як клас.

... Урочышча Халяўшчына. Рэчка абгінае прыгожы сасновы бор і калгасны сад. Кругом раскінуліся прасторы калгаса «Новы шлях», які аб'ядноўвае 175 гаспадарак. Тут рэчку перасякае моцная платына і мост. Вада паднята на 2½ метра. Утворана возера на плошчы 12 гектараў.

Каля маста красуецца новы з вялікімі вокнамі, жалезным дахам будынак. Гэта нядаўна пабудаваная калгасная гідраэлектрастанцыя. 147 тысяч рублёў затрацілі на яе калгаснікі.

У прасторным будынку, абгароджаная бар'ерам, паблісквае новая дынама. Як толькі на зямлю апускаецца змрок, калгасны электраманцёр Вікенцій Бараноўскі са сваім памочнікам Васілём Мельнікавым прыступаюць да работы.

Паднімаюцца шчыты. Па латку з грукатам уніз на кола падае вада. Спачатку ціха, потым усё хутчэй і хутчэй верціцца кола, якое прыводзіць у рух дынаму.

Электраманцёры ўключаюць рубільнікі. Ноч знікае. Ярка азараючы ўсё навокал, загараюцца 48 ліхтароў на вуліцах і калгасным двары.

Электраток праз тры трансфарматарныя будкі па правадах з нябачанай хуткасцю бяжыць у калгасныя вёскі Губічы і Раўбічы. У кожнай хаце гараць лямпачкі Ільіча. У калгаснікаў Міколы Міхалевіча, Івана Корчына, Міхаіла Пазняка і іншых у пакоях ёсць па 3—4 лямпачкі. Усяго па калгасу ў дамах гараць 342 лямпачкі. Электрычнасцю асвятляюцца канюшні, дзе стаяць 176 коней, кароўнік і свінарнікі, аўчарні, дзе ёсць звыш 400 галоў жывёлы. Гарыць электрычнасць і каля свірнаў з дабром.

Высока ў небе над калгасным клубам, дзе ёсць зала на 300 чалавек, бібліятэка і радыё, палыхае пяціканцовая чырвоная зорка. Знадворку і знутры клуб ілюмініраван. Здалёк відны партрэты вялікіх правадыроў Леніна і Сталіна, лозунгі.

Глухая ў мінулым сельская мясцовасць зараз азарылася сотнямі электрычных агнёў.

60-гадовы Васілій Паўлавіч Васілеўскі — старшыня калгаснай рэвізійнай камісіі — расказвае:

— Ніхто з нас ніколі не думаў, што будзем мець электрычнасць. А яна вось, дзівіцеся...

Стары ўсміхаецца і расказвае далей.

— А якое яркае святло. А калісь лучынай і газоўкамі хаты асвятлялі. Магутнасць нашай электрастанцыі пакуль-што скарыстоўваецца яшчэ толькі на адну трэцюю частку. Хутка працягнем правады ва ўсе ваколічныя вёскі. Электрычнасць будзе рухаць млын, у якім паставім камні для звычайнага памолу, пытляванага і крупарушку.

Будаўніцтва прыгожага двухпавярховага млына хутка будзе закончана. Апрача млына электраток будзе рухаць малатарні, цыркулярку, сячкарку і многія іншыя машыны.

Электрычныя агні гараць не толькі ў калгасах Астрашыцка-Гарадоцкага сельсовета. У рэспубліцы электрыфікаваны сотні калгасаў. У хатах калгаснікаў ярка зазззяла лямпачка Ільіча.

Г. СЯРГЕЕНКА.
Астрашыцка-гарадоцкі сельсовет, Менскага раёна.

ВЫДАТНЫЯ ЛІЧБЫ

Наркамат аховы здароўя БССР сабраў цікавыя даныя, характарызуючыя выключныя клопаты партыі і ўрада аб ахове здароўя насельніцтва рэспублікі.

Расходы на ахову здароўя ў Беларусі ў 1914 годзе складалі 800 тысяч рублёў, а ў бягучым годзе—247.800 тысяч рублёў, у тым ліку на ахову мацярынства і млядзенства—35.200 тысяч рублёў, на лячэбна-прафілактычныя мерапрыемствы—118.100 тысяч рублёў, на падрыхтоўку медыцынскіх кадраў — 32.800 тысяч рублёў.

У будучым годзе бюджэт аховы здароўя па БССР яшчэ больш узрасце і дасягне 275.400 тысяч рублёў.

За няпоўныя два апошнія годы па рэспубліцы ўступілі ў эксплаатацыю 209 новых больніц, радзільных дамоў, ясляў, малочных кухань. Колькасць ложак у медыцынскіх установах за гэты час павялічылася на 4.900.

У дарэвалюцыйнай Беларусі было 117 больніц, большасць з іх знаходзілася ў гарадах. Цяпер па рэспубліцы налічваецца 270 больніц, з якіх—148 на сяле. Апрача таго, згодна пастановы СНК СССР аб умацаванні сельскіх медыцынскіх участкаў у БССР арганізавана 455 сельскіх урачэбных участкаў і 1115 фельчарска-акушорскіх пунктаў.

У Совецкай Беларусі створана 66 пунктаў хуткай медыцынскай дапамогі, працуе авіяцыйна-санітарная станцыя. Яе самалёты па першаму-ж выкліку вылятаюць з урачамі-спецыялістамі ў самыя аддаленыя раёны рэспублікі.

Гарады і сёлы пакрыліся шырокай сеткай дзіцячых медыцынскіх устаноў, якіх да Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі не было. Працуюць 56 дзіцячых больніц, дзіцячых аддзяленняў пры агульных больніцах, дыспансераў, дзіцячых санаторыяў, дамоў грудного дзіцяці, малочных кухань. Калгасы маюць 300 радзільных дамоў, якія прынялі ў бягучым годзе тысячы рожаніц.

Колькасць урачоў па рэспубліцы за гады совецкай улады павялічылася з 454 да 2637.

Ів. ШАПАВАЛАЎ

Мёртвы і жывыя

Залатой мазаікай апаўшага бярозавага лісця пакрыта намокшая ад асенняй слякаці зямля.

Рыхлыя шэра-сізыя хмары паўзуць так нізка, што, здаецца, чапляюцца за верхавінкі дрэў, пакідаючы на іх клочча туману.

Калі па сцежцы, пракладзенай у хмызняку, перайсці складзены з некалькіх напрацёсаных бярвенняў масцік, — напраава адкрыецца ўзгорак, на якім калыша бледна-зялёную крону раздвоеная старая сасна. Парывы ветру зрываюць з яе буйныя кроплі, якія скапіліся на кончыках іглаў, і гэтыя кроплі падаюць уніз, арашаючы ўзгорачак, акуратна абкладзены дзёрнам. Узгорачак абнесен драўлянай, афарбаванай чырвоным агарожай, і на ім пастаўлен просценькі драўляны, таксама чырвоны, абеліск, увенчаны пяціканцовай зоркай. Да абеліска, у рамцы за шклом, прыбіт надпіс:

ХАХЛОЎ
Данііл Грыгор'евіч
(1904 — 27 мая 1927 г.).

Гэта месца, дзе 27 мая 1927 года трое прышоўшых «адтуль» у жорсткай няроўнай схватцы забілі пагранічніка Данііла Хахлова — маскоўскага рабочага, сына калгасніка Варонежскай вобласці.

Ён гераічна біўся.

Адзін супроць траіх — ён не прапусціў ворагаў і прымусіў іх труслівва ўцячы назад...

... Я доўга стаяў ля прадаўгаватага ўзгорачка, пад старой сасною, якая адна толькі бачыла трагедыю. Да яе шаршавай, пахнучай смалою, кары ён прыпік разадранай у схватцы шчакой, заціснуўшы палмышкай вінтоўку са штыком, пагнутым у барацьбе і сударажна сціснуўшы ў левай руцэ клок вопраткі бандыта. І кроплі крыві савецкага пагранічніка, змешваючыся з кроплямі смалы, цяклі на зямлю.

Тут знайшлі яго таварышы. Тут, у іх на руках ён памёр ад ран... І з тых пор з года ў год да гэтай сасны прыходзяць людзі. Па няпісанаму закону, па выдатнай традыцыі байцы папаўнення, прыбываючыя штогод на пагранічную заставу імя таб. Хахлова, акуратна апранаюцца, чысцяцца і ідуць перш за ўсё сюды, да магілы таварыша. Яны падыходзяць да агарожы, знімаюць новыя шлёмы з чырвонаармейскімі зорачкамі паверх зялёнай зоркі і моўчкі стаяць некалькі хвілін.

Так пастаяўшы ля магілы, байцы ў маўчанні ўходзяць. Яны пачынаюць гутарыць паміж сабой толькі адышоўшы глыбока ў хмызняк. Размовы гэтыя звычайна ідуць аб чым-небудзь зусім пабочным, не адносячымся ні да граніцы, ні да гібелі таварыша, але за імі кожны адчувае, што некалькі хвілін, праведзеных пад старой сасной, навекі зраднілі, спаялі іх аднаго з другім, і што кожны з іх, калі спатрэбіцца, будзе біцца таксама, як біўся Хахлоў, а калі прыдзецца памерці — то смерць гэта будзе такая-ж гераічная.

. . . .

Вечарам я зайшоў у ленінскі пакой заставы імя Хахлова.

Са сцяны з жалобнай рамкі на мяне глянуў вясёлы малады твар. Вельмі просты і знаёмы. Мне здалося, што я яго бачыў многа раз.

Я азірнуўся. Вакол мяне былі пагранічнікі, жыццёрадасныя, маладыя, пужыя. Яны не падобны былі адзін на аднаго, але ўсе былі падобны на Хахлова.

. . . .

Глыбокай ноччу начальнік заставы высылаў чарговую змену на ахову дзяржаўнай граніцы. Інструктуючы адну пару байцоў, ён сказаў:

— Вы пойдзеце ў лагчыну Хахлова. Ваша задача...

Старшы нарада выразна паўтарыў задачу і двое, гатовыя да бою, пайшлі ў ноч, туды, дзе загінуў таварыш.

Задачу, якую паставіў перад імі начальнік заставы, яны, безумоўна, выканаюць.

. . . .

Мінулым летам на заставу імя Хахлова прыехаў яго бацька — Грыгорый Хахлоў.

Ласкава і радасна сустрэты пагранічнікамі, ён па-гаспадарску агледзеў заставу. Усё знайшоў у парадку.

— Ладна, жывіце. адабраю, — коратка рэзюміраваў старык рэзультаты агляду.

Яго правялі да магілы сына.

Старык з сівою галавой, без шапкі, доўга стаяў над магілай, узяўшыся агрубелымі моцнымі рукамі за агарожу. Яго пакрыты маршчынкамі лоб быў нахмуран. Заскарузлай далонню ён правёў па вачах. Яны былі сухія, але ў іх гарэў юнацкі агонь.

Адразу, рэзка апусціўшы дошкі агарожы, ён па-старыкоўску быстра павярнуўся і глухім голасам сказаў пагранічнікам:

— Пайдзём, дзеткі. Няхай Даніла спіць. Яго ніхто не патрывожыць!...

Так, бацька! Яго не патрывожыць ніхто! Апрача родных, блізкіх яму людзей, апрача людзей, за шчасце якіх ён аддаў сваё маладое жыццё. Вораг ніколі не будзе дапушчан да магілы твайго сына і да магіл вашых сыноў, бацькі і маткі герояў!

* * *

Пагранічнік Грыгорый Ільіч Кафанаў варочаўся на заставу з лёгкім пачуццём крыўды. Калі ён выходзіў на ахову граніцы, — ім валодала ўпэўненасць, што сёння з пустымі рукамі ён на заставу не вернецца, а тут—нічога. Як ёсць нічога, хоць-бы сабака які прабег, дык і таго не было. А дзень сёння быў асаблівы. Краіна святкавала дваццацігоддзе комсамола. Былы брыгадзір калгаса, трактарыст, а цяпер пагранічнік Н-скага Чырвонасцяжнага пагранічнага атрада Кафанаў, праўда, не комсамолец, але... — «каб што зрабіць такое, каб заслужыць комсамольскі білет», — гэту думку баец песціў даўно і таму асабліва крыўдна яму было варочацца сёння з граніцы ні з чым.

Пасля поўначы трэба было зноў ісці на ахову дзяржаўнай граніцы. Пагранічнікі прывыклі спаць не тады, калі наступіць цемень, а калі «змяніліся з нарада». Ледзь дакрануўшыся шчакой да чыстай, пахнучай свежай бялізнай падушкі, Кафанаў ужо спаў так, як могуць спаць людзі ў дваццаць два годы.

. . . .

Прывычнае дакрананне рукі дзяжурнага да пляча, прывычнае «пара», сказанае голасным шэптам Кафанаў наўмысля рэзкімі рухамі адагнаў з сябе сон і праз хвіліну абліўшы пад умывальнікам стрыжаную галаву халоднай вадой, сядзеў у сталовай, з зайздросным апетытам уплятаючы за абедзве шчокі тлусты суп. Тым-жа быў заняты і яго напарнік — Найдзёнаў.

Потым, атрымаўшы ад начальніка заставы баявую задачу, Кафанаў і Найдзёнаў вышлі з кардона.

Са святла — нічога не відаць. Халодны туман прымусіў здрыгнуць.

Суха лязгнула сталь затвораў. Пагранічнікі зарадзілі вінтоўкі і без гуку зніклі ў густой ранішняй цемры.

Кафанаў і Найдзёнаў прасоўваліся, вызначаючы напрамак па нейкіх адзнаках, вядомых толькі для іх.

Усё ішло, як гавораць пагранічнікі, без здарэнняў.

Ва ўмоўленым месцы Кофанаў крануў Найдзёнава за плячо і байцы моўчкі разышліся, каб таксама моўчкі сустрэцца ў іншым месцы...

Па часу павінна днець. Але туман — ён увесь час згушчаўся. Муць. Нічога не разгледзіш.

Павольна, бясшумна крочыць Кафанаў... Ціха. Туман. Вышаў з лесу. Нагой намацаў баразну ўзаранага поля. Падаўся на крок лявей, пайшоў уздоўж раллі.

Пачуў няладнае. Замёр. Зусім блізка два цені.

Пытанне «хто?» не ўзнікла. Толькі чужыя, больш нікому.

Адрэзаць шлях да граніцы! Гэта перш за ўсё. Кафанаў кінуўся выконваць рашэнне.

Ля ног пагранічніка штосьці цяжка плюхнулася і зашыпела.

— Граната!

Кафанаў рынуўся ў баразну. Зліўся з зямлёю, але не забыў даслаць патрон у патроннік. Цяжка рванула цішыню, асляпляючы бляск зусім побач, едкі пах дыму ўдарыў у нос, над галавой узвізгнулі асколкі.

Кафанаў стрэліў. Другі раз, трэці. Зноў два выбухі, адзін дзесьці ззаду, другі — збоку.

— Перашкаджаюць цэліцца, гады!

Яшчэ стрэліў Кафанаў, і адзін з бандытаў неяк дзіўна падскочыў, выпусціў з рук толькі-што выхвачаны маўзер, але прадаўжаў бегчы да граніцы. Другі бандыт прыкрываў яго бегства агнём з маўзера.

Кафанаў выскачыў з свайго прыкрыцця. Тры кулі, адна за адной нервова ўзвізгнулі над вухам пагранічніка.

Кафанава душыў гнеў, але ён не меў права хвалявацца:

— Будзе рука дрыжаць. Прамажу. Спакойна!

І Кафанаў, спакойна цэлячыся, стрэліў у бандыта, які адстрэльваўся. Вораг упаў, але яшчэ прабаваў паўзці да пагранічнага слупа, і адстрэльвацца.

Кафанаў даслаў патрон у патроннік, прыцэліўся... не націснуўшы, адпусціў спускавы кручок...

Злева ад яго раздаўся стрэл, і бандыт, які прыкрываў адыход другога, ткнуўся тварам у зямлю і больш не рухаўся.

— Эге! Найдзёнаў падаспеў...

Кафанаў кінуўся да адпаўзаўшага ворага. Насустрач пачуліся адразу адзін за адным тры стрэлы...

— Ты, так, гад!

Пагранічнік прыпаў да зямлі, прыклаў вінтоўку да пляча і стрэліў.

Бандыт перастаў паўзці і адстрэльвацца... Яго пальцы яшчэ хвіліну царапалі вільготную зямлю. Лінія граніцы была зусім недалёка ад яго.

Пераводзячы дух, над Кафанавым спыніўся Найдзёнаў.

— Не паранілі цябе?...

— Не!.. усё цэла!...

Найдзёнаў усміхнуўся і падміргнуў у бок ліквідаваных ворагаў:

— Упаўне. Як мае быць. Пойдзем, абшукаем, — заключыў Кафанаў.

. . . .

Кафанаў сядзеў у ленінскім пакоі і старанна, не спяшаючыся, пісаў:

«У гэтым прашу комсамольскую арганізацыю прыняць мяне ў члены ВЛКСМ, бо я лічу сябе падрыхтаваным і абавязваюся з гонарам выконваць усе ўскладзеныя на мяне задачы, як члена ВЛКСМ».

Адшукаўшы комсамольскага арганізатара заставы таварыша Дворнікава, Кафанаў некалькі сарамліва, чаго раней з ім ніколі не здаралася, падышоў да яго і, падаючы толькі-што напісаную заяву, сказаў:

— Вось тут я напісаў... Ты пачытай.

Нядаўна таварыш Кафанаў прыязджаў у палітычны аддзел акругі за атрыманнем комсамольскага білета.

УЗОРНА РЫХТАВАЦЦА ДА ПЕРАПІСУ НАСЕЛЬНІЦТВА

(АГЛЯД ПІСЕМ У РЭДАКЦЫЮ)

Поспех усесаюзнага перапісу насельніцтва ў значнай меры будзе залежаць ад праведзенай падрыхтоўчай работы. Там, дзе мясцовыя партыйныя і савецкія арганізацыі зразумелі велізарную важнасць гэтага, там наладжана масава-растлумачальная і арганізацыйная работа.

Начальнік бюро перапісу насельніцтва па Гомельскай вобласці т. Велугін у сваім пісьме ў рэдакцыю піша, што найбольш паспяхова арганізавана падрыхтоўчая работа ў Лоеўскім раёне. Там пытанне аб перапісу абмеркавана на спецыяльных пленумах райкома партыі і райвыканкома, раённай нарадзе селькораў і рэдактараў насценгазет, на раённым сходзе камсамольскага актыва і пленумах сельсаветаў. Для растлумачэння задач перапісу праведзена 213 сходаў калгаснікаў і аднаасобнікаў, гутаркі — у 32 школах і інш.

Значна горш пастаўлена работа, піша тав. Велугін, у Свяцілавіцкім, Добрушскім, Жлобінскім, Буда-Кашалёўскім, Чачэрскім і Кармянскім раёнах. Раённыя арганізацыі не забяспечылі поўны ахват курсамі вылучаных работнікаў. Некаторыя райкомы і райвыканкомы (Буда-Кашалёва, Свяцілавічы) адклікалі слухачоў з курсаў інструктараў-кантралёраў. У гэтых-жа раёнах райінспектуры Наргасучота не маюць належных памяшканняў. Нездавальняюча пастаўлена масава-растлумачальная работа ў Добрушскім і Гомельскім раёнах.

— Па майму перапіснаму аддзелу, — піша загадчык перапіснага аддзела Крупскага раёна тав. Бурмацкі, — арганізаваны 42 камісіі садзейнасці перапісу насельніцтва. Гэтымі камісіямі разгорнута значная работа па растлумачэнню задач перапісу. Праведзены ўжо 83 сходы калгаснікаў і аднаасобнікаў.

У гэтым перапісным аддзеле закончана праверка спіскаў домаўладанняў і пагаспадарчых кніг сельсаветаў.

Зусім мала ўвагі, як паведамляе нам інспектар Наргасучота Бабруйскага раёна тав. Праказаў, аддае пытанню падрыхтоўкі да перапісу насельніцтва Бабруйскі райком партыі і нізавыя партарганізацыі. У радзе сельсаветаў партарганізацыі не прымаюць ніякага ўдзелу ў падрыхтоўцы да перапісу. Не гледзячы на дырэктыву ўрадавых органаў аб забеспячэнні работнікаў перапісу сродкамі перасоўвання, яна не выконваецца.

Аб адсутнасці масава-растлумачальнай работы сярод насельніцтва паведамляе з Заслаўскага раёна т. Яскевіч.

— Да гэтага часу,—піша ён, — нават не склікаліся пленумы сельсаветаў па пытанню аб падрыхтоўцы да надыходзячага перапісу насельніцтва. Загадчыкі перапіснымі аддзеламі, якія, згодна плана работ, павінны былі прыступіць да выканання сваіх абавязкаў з 20 лістапада, яшчэ на ўчасткі не з'явіліся.

Пра нездавальняючы ход падрыхтоўкі да перапісу насельніцтва пішуць таксама з Буда-Кашалёўскага раёна — тав. Гаўрош, з Мазырскага раёна — тав. Пяхота і з Віцебскага — тав. Міхальцоў.

Прыведзеныя факты сігналізуюць, што ў радзе месц партыйныя арганізацыі не ўзначалілі падрыхтоўку да ўсесаюзнага перапісу насельніцтва. Недаацэнка гэтай важнейшай агульнадзяржаўнай справы з'яўляецца злачынствам. Час, які астаўся, павінен быць максімальна выкарыстан для сапраўды шырокай арганізацыі масава-растлумачальнай работы сярод насельніцтва, для правядзення належнай арганізацыйнай падрыхтоўкі.

ДАПРЫЗЫЎНІКІ-ГРАНАТАМЁТЧЫКІ

147 дапрызыўнікаў—членаў прафсаюза рабочых будаўнікоў прынялі ўдзел у спаборніцтвах па мятанню гранаты, арганізаваных у Менску ў гонар XX-годдзя утварэння БССР.

Лепшыя рэзультаты па мятанню звязкі гранат лежачы паказалі тт. Крук — 10 метраў 5 сантыметраў і Лазарэнка — 9 метраў 70 сантыметраў. Дапрызыўнік т. Шостак мятнуў гранату з калена на адлегласць 34 метры і з разбегу — 44 метры 70 сантыметраў.

Пераможцы спаборніцтва прэміраваны.

ЗАХОДНЯЯ ГРАНІЦА, БССР. НА ЗДЫМКУ: конны дазор—камандзір аддзялення т. П. Е. Кузьмін (злева) і пагранічнік т. І. Н. Шмароў.
Фото Л. Мазелева (Фотахроніка ТАСС).

НОВЫЯ ДАМЫ ДЛЯ РАБОЧЫХ

Заканчваецца будаўніцтва раду новых жыллёвых дамоў для рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў спіртзаводаў БССР. Днямі рабочыя Станіслаўскага завода, Дубровенскага раёна, атрымалі двухпавярховы цагляны дом. У ім 8 кватэр і інтэрнат. Пабудаван новы інтэрнат для рабочых Бярэзінскага завода.

Два дамы на 22 кватэры будуюцца для рабочых і служачых Новадворскага завода, Заслаўскага раёна, і Відокскага завода, Чашніцкага раёна. Засяленне гэтых дамоў намечана ў пачатку 1939 года.

НАРАДА ПАЧЫНАЮЧЫХ ПІСЬМЕННІКАЎ ПАЛЕССЯ

Днямі ў Мозыры закончылася творчая нарада пачынаючых пісьменнікаў Палескай вобласці. На працягу трох дзён маладыя празаікі і паэты горача абмяркоўвалі першыя літаратурныя спробы сваіх таварышаў. Сярод прысутных на нарадзе выяўлены здольныя таварышы. 16-гадовы вучань Галоўка напісаў вельмі цёплы і вобразны верш памяці В. І. Леніна і некалькі добрых прыродаапісальных вершаў. Вясковы настаўнік Раманішка таксама мае здольнасці да прыродаапісальнай паэзіі. Настаўніца Экс, якая працуе ў галіне прозы, паказала вострую наглядальнасць і ўменне апрацоўваць мастацкую дэталь у апавяданні. Малады паэт Сіненка піша эмацыянальна напоўненыя вершы аб заможным калгасным жыцці і аб слаўнай Чырвонай Арміі.

На нарадзе выступаючыя таварышы падверглі рэзкай і справядлівай крытыцы кіраўніцтва літаратурным рухам у вобласці, указвалі, што ў абласной газеце «Большэвік Палесся» часам з'яўляюцца дрэнна апрацаваныя і нізкаякасныя вершы. Таварышы прыводзілі абураючыя выпадкі бюракратычных адказаў маладым аўтарам літаратурных кансультантаў абласной газеты і кабінета маладога аўтара ССПБ. Кансультанты часта абмяжоўваюцца агульнымі ацэнкамі «добра» і «дрэнна», не растлумачваючы аўтарам прычын, якія абумовілі такую ацэнку. Усе маладыя таварышы скардзіліся на поўную адсутнасць крытыкі іх твораў.

Нарада прыняла пастанову аб выданні альманаха твораў маладых паэтаў і празаікаў Палесся і аб скліканні ў маі 1939 г. другой творчай нарады.

НОВЫЯ КНІГІ

„ШЛЯХ БОЛЬШЭВІКА"

Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі (аддзел ваеннай літаратуры) нядаўна выпусціла на беларускай мове кнігу Зінаіды Орджанікідзе «Шлях большэвіка». Кніга гэта — старонкі з успамінаў аб асобных эпізодах жыцця і барацьбы палкага рэвалюцыянера, вернага саратніка вялікіх правадыроў чалавецтва Леніна і Сталіна, Грыгорыя Канстанцінавіча Орджанікідзе.

Простай і падкупляючай мовай апавядае тав. Зінаіда Гаўрылаўна Орджанікідзе пра слаўнае жыццё большэвіка, сэрца якога да апошніх хвілін гарэла вялікай любоўю да працоўных і вялікай нянавісцю да ворагаў.

З выключнай цікавасцю наш чытач прачытае гэту выдатную кнігу, пазнаёміцца з багатым, змястоўным жыццём большэвіка, памяць аб якім будзе жыць вечна.

„Н. ШЧОРС"

У перакладзе на беларускую мову ў Дзяржаўным выдавецтве Беларусі вышла кніга Е. Герасімава і М. Эрліх «Нікалай Александравіч Шчорс». Кніга напісана простаю моваю, разлічана на масавага чытача. Яна апавядае пра баявы шлях легендарнага народнага героя, мужнага начдыва, украінскага Чапаева — Н. А. Шчорса. Сын машыніста, чырвоны камандзір, Н. А. Шчорс гераічнай смерцю загінуў за нашу шчаслівую радзіму ў цяжкія годы грамадзянскай вайны.

СПАБОРНІЦТВА СУВЯЗІСТАЎ

На менскім цэнтральным тэлеграфе разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу XX-годдзя БССР. Значна павысілі сваю выпрацоўку многія работнікі апаратнага аддзялення. Стаханаўка тав. Міхалевіч, працуючая на апараце «Трэмля», выконвае норму на 159 проц. За апошні месяц яна перадала 4.370 тэлеграм без адзінага скажэння.

За выдатную работу наркомам сувязі прысвоены званні майстроў сувязі тэхнікам тт. Тамары Кіхелевіч, Галавнеўскаму, тэлеграфісткі Сакалоўскай і інш.

Вялікай пашанай і аўтарытэтам карыстаецца сярод работнікаў тэлеграфа дастаўшчык тэлеграм Міхаіл Пракоф'евіч Савіцкі. За 35 год сваёй работы ён не мае ні адзінай заўвагі па рабоце. Свой доўгагадовы вопыт работы ён перадае маладым дастаўшчыкам.

Ажывілася абаронная работа. Нядаўна арганізаван мотагурток, у якім займаецца 25 чалавек. Асоавіяхімаўская арганізацыя ў лістападзе вырасла на 50 новых членаў. У гэтым годзе 150 работнікаў тэлеграфа здалі норму на значок ППХА.

—о—

ВЫСТАЎКІ „20 ГОД БССР"

У менскім Доме партыйнага актыва адкрыліся дзве выстаўкі—літаратурная і фото на тэму: «20 год БССР». Выстаўкі адлюстроўваюць велізарную ролю большэвіцкай партыі і геніяльных правадыроў Леніна і Сталіна ва ўтварэнні БССР; паказваюць цяжкае мінулае беларускага народа і сучасную квітнеючую ордэнаносную БССР.

Выстаўкі карыстаюцца вялікай папулярнасцю.

—о—

НОВЫЯ ГУКАВЫЯ КІНОПЕРАСОЎКІ

Да XX-годдзя ўтварэння БССР раёны рэспублікі атрымліваюць 20 новых гукавых аўтакіноперасовак. Апрача таго абсталёўваюцца новыя кіноўстаноўкі ў Сямёнаўскім сельсавеце Уздзенскага раёна, на Магілеўскім аўтарэмзаводзе імя Кірава і інш.

ПІСЬМО ДЭПУТАТА ДА СВАІХ ВЫБАРШЧЫКАЎ

КРУПКІ. Дэпутат Вярхоўнага Совета БССР ад Бобрскай выбарчай акругі — аграном тав. Бялевіч Нікалай Іванавіч у гэтым годзе прызван у рады Чырвонай Арміі. Дэпутат-баец працягвае трымаць самую цесную сувязь са сваімі выбаршчыкамі, перапісваецца з імі праз раённую газету. Нядаўна Нікалай Іванавіч звярнуўся да выбаршчыкаў з заклікам аб разгортванні соцыялістычнага спаборніцтва за лепшую пастаноўку масавай абароннай работы. Днямі тав. Бялевіч прыслаў сваім выбаршчыкам пісьмо аб падрыхтоўцы да надыходзячага свята беларускага народа. Ён піша:

«Па ўсёй нашай ордэнаноснай Беларусі магутнай хваляй разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу XX-годдзя Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Гэта спаборніцтва ахапіла ўсіх працоўных нашай Беларусі. Я таксама ўзяў на сябе абавязацельствы сустрэць гэту гадавіну выдатнымі паказчыкамі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы, на выдатна вывучыць матэрыяльную частку зброі і свайго танка, з якім я ў патрэбны момант буду граміць ворага на яго тэрыторыі. Частку гэтага абавязацельства я ўжо выканаў. Па палітычнай падрыхтоўцы і па ўсваенню матэрыяльнай часткі я атрымаў выдатную ацэнку».

Тав. Бялевіч заклікае сваіх выбаршчыкаў разгарнуць так работу ў сябе на прадпрыемствах, у калгасах і ўстановах, каб прысці да слаўнай гадавіны з новымі перамогамі.

АСВАЕННЕ МАЛЫХ РЭК

23 снежня закончыла работу рэспубліканская нарада па асваенню малых рэк. На працягу 4-х дзён нарада абмяркоўвала пытанні тэхнічнага асваення малых рэк і іх эксплаатацыі.

У БССР налічваецца 1960 малых рэк, працягласцю ў 24 тысячы кілометраў, з якіх 20 тысяч кілометраў можа быць асвоена для дробна-танажнага калгаснага флота.

Ужо ў 1939 годзе на 5 малых рэках 72 калгасы будуць перавозіць свае грузы. Для іх намечана пабудаваць 21 катэр і 38 барж.

Нарада прыняла рашэнні па пытаннях тэхнаэканамічнага праектавання і даследвання малых рэк, іх асваення, эксплаатацыі і планіроўкі перавозак

БАЙЦЫ РЫХТУЮЦЦА ДА СЛАЎНАГА ЮБІЛЕЯ

У дзень слаўнага XX-годдзя БССР у святочна ўпрыгожаным клубе Н-скай часці адбудзецца вялікі вечар байцоў, камандзіраў, палітработнікаў і членаў іх сем'яў. Да вечара багатую праграму рыхтуюць самадзейныя гурткі часці. Рад музыкальных твораў падрыхтавалі чырвонаармейскі джаз-аркестр і струнны ансамбль. Святочную праграму рыхтуе малады баец тав. Дошын, які валодае выдатным тэнарам. Група маладых чырвонаармейцаў разам з жонкамі камандзіраў вывучылі некалькі беларускіх народных танцаў — «Лявоніху», «Крыжачок» і інш. Дэкламатары выступяць з мастацкай чыткай твораў народнага песняра Казахстана — Джамбула.

1 студзеня клуб часці прадастаўляецца ў распараджэнне дзяцей ваеннаслужачых і падшэфнага дзіцячага дома. Для іх наладжваецца вялікая навагодняя ёлка.

НАПЯРЭДАДНІ ЗІМОВЫХ КАНІКУЛ

ВІЦЕБСК. Весела і цікава правядуць школьнікі Віцебска зімовыя канікулы. Ва ўсіх школах горада ідзе падрыхтоўка да новагодніх ёлак. Асабліва ажыўленне ў Доме мастацкага выхавання дзяцей.

30 снежня ў памяшканні Віцебскага беларускага тэатра адбудзецца агульнагарадскі піонерскі касцёр, прысвечаны XX-годдзю БССР. Тут увесь дзень 30 снежня будуць весяліцца школьнікі горада. Пасля даклада аб XX-годдзі БССР выступяць дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР і БССР. У заключэнне школьнікі прагледзяць пастаноўку беларускага тэатра «Чалавек з ружжом».

Для вучняў малодшых класаў у двarах новых сталінскіх школ заліваюцца ледзяныя горкі. У дварах рабочых пасёлкаў «Новы быт», «Чырвоны Кастрычнік» і «Пролетарская Слабада» заліваюцца каткі.

Канікулы закончацца грандыёзным бал-маскарадам на катку таварыства «Труд».

150 выдатнікаў вучобы правядуць канікулы ў доме адпачынку.

ДЗЕННІК

Сход інтэлігенцыі ВНУ і навукова-даследчых інстытутаў Кагановіцкага раёна адбудзецца 26 снежня ў 7 гадзін вечара ў Доме партыйных курсаў пры ЦК КП(б)Б (вул. Карла Маркса, 39).

Парадак дня:
«XX-годдзе ўтварэння БССР і задачы інтэлігенцыі».

Запрашальныя білеты атрымаць у РК КП(б)Б.

КАГАНОВІЦКІ РК КП(б)Б.

Кансультацыя для вывучаючых «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» (па сярэдняму звяну) на тэму: «Барацьба за стварэнне соцыял-дэмакратычнай рабочай партыі ў Расіі (1883—1901 гг.) адбудзецца 25 снежня ў 7 гадзін вечара ў малой зале Дома партактыва. Уваход свабодны.

Кансультацыя па міжнароднаму становішчу адбудзецца 25 снежня ў 7 гадзін вечара ў Доме партактыва (пакой 18). Уваход свабодны.

Кансультацыя аб XX-годдзі ўтварэння Беларускай ССР адбудзецца 25 снежня ў 8 гадзін вечара (пакой 21). Уваход свабодны.

ДОМ ПАРТАКТЫВА МЕНГАРКОМА КП(б)Б.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

26 снежня, у 7 гадзін вечара, у Доме партактыва (вялікая зала) склікаецца гарадская нарада сакратароў парткомаў, парторгаў, старшынь фабзаўкомаў, дырэктараў прадпрыемстваў і кіраўнікоў устаноў.

Білеты атрымаць у райкомах КП(б)Б. МЕНГАРКОМ КП(б)Б.

Вык. абавязкі адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

Кінотэатр «Чырвоная зорка» БАЛОТНЫЯ САЛДАТЫ
Дзённыя сеансы МІЦЬКА ЛЕЛЮК
Пач. у 1 г., 2 г. 30 м. і 4 г. дня.

Кінотэатр «РОДИНА» НА ГРАНІЦЫ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» «ДРУЗЬЯ ИЗ ТАБОРА»

Кінотэатр «Спартак» МЯДЗВЕДЗЬ

Дзіцячы кінотэатр ПУГАЧОЎ

Кінотэатр «Навіны дня»
1. Саюзкіножурнал № 56.
2. Флагманы Арктыкі.
3. Музей імя С. М. Кірава.

Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр
24 снежня
СКУПЫ
Абанемент № 47.
Пачатак у 7 г. 30 м. веч.

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР
24 снежня
ТЭВ'Е-МАЛОЧНІК
Абанемент № 12.
Пачатак у 8 гадзін вечара.

ДЗЯРЖАЎНАЯ ФІЛАРМОНІЯ БССР — Клуб імя Сталіна
26 снежня — КАНЦЭРТ
АНСАМБЛЯ ПЕСНІ І ПЛЯСКІ
ДАНСКІХ КАЗАКАЎ
падрабязнасці ў афішах.
Пачатак у 9 гадзін вечара. Сапраўдны абанемент № 18.
Білеты ў касе клуба штодзённа з 12 да 2 і з 5 да 9 гадз. вечара.

ДА ЎВАГІ ШКОЛ!
Кінотэатр "РОДИНА"
з 25 снежня 1938 г. праводзіць
ПАПЯРЭДНІ ПРОДАЖ БІЛЕТАЎ
на дзіцячыя сеансы на час канікул.
Каса адкрыта з 11 гадзін раніцы штодзённа.

Да дня XX гадавіны ўтварэння БССР

У МАГАЗІНАХ І НА СКЛАДЗЕ ДЗЯРЖАЎНАГА ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ, а ТАКСАМА І Ў МАГАЗІНАХ ІНШЫХ КНІГАГАНДЛЮЮЧЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

ЁСЦЬ НАСТУПНАЯ ЛІТАРАТУРА на беларускай мове:

ЛЕНІН — Аб дзяржаве. 1934 г. Ц. 15 к.
ЛЕНІН — Аб нацыянальнай гордасці велікарусаў. 1934 г. Ц. 10 к.
ЛЕНІН — Аб нацыянальна-каланіяльным пытанні. 1936 г. Ц. 1 р. 80 к.
ЛЕНІН — Аб праве нацый на самавызначэнне. 1934 г. Ц. 35 к.
ЛЕНІН — Аб раскрапашчэнні жанчыны. 1936 г. Ц. 60 к.
ЛЕНІН — Дзяржава і рэвалюцыя. 1936 г. Ц. 1 р.
СТАЛІН — Даклад па нацыянальнаму пытанню. 1937 г. Ц. 20 к.
СТАЛІН — Марксізм і нацыянальна-каланіяльнае пытанне. 1936 г. Ц. 2 р. 50 к.
СТАЛІН — Нацыянальныя моманты ў партыйным і дзяржаўным будаўніцтве. 1937 г. Ц. 1 р. 25 к.
СТАЛІН — Пытанні калгаснага руху. 1934 г. Ц. 50 к.
ДА ДВАЦЦАЦІГОДДЗЯ Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі (Зборнік) на рускай і беларускай мовах. 1938 г. Ц. 1 р.
СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ (на рускай і беларускай мовах). 1938 г. Ц. 1 р. 25 к.
КАНСТЫТУЦЫЯ (Асноўны закон) БЕЛАРУСКАЙ ССР (на рускай і беларускай мовах). 1938 г. Ц. 15 к.
ДВАЦЦАЦЬ ГОД СОВЕЦКАЙ УЛАДЫ. Ц. 1 р. 25 к.
ПЕРШАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР (на рускай і беларускай мовах). 1938 г. Ц. 3 р. 50 к.
11 ЛІПЕНЯ (на беларускай і рускай мовах). 1938 г. Ц. 20 к.
БЕСПРАВИЕ ТРУДЯЩИХСЯ БЕЛОРУССИИ В ЦАРСКОЙ РОССИИ (на рускай мове). 1938 г. Ц. 85 к.

ПРЫ АДСУТНАСЦІ ЎКАЗАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ НА МЕСЦАХ — ЗАКАЗЫ НА ЯЕ НАКІРОЎВАЙЦЕ ПА АДРАСУ: г. Менск, пляц Волі, 5, Упраўленне кнігагандлю ДВБ.

УПРАЎЛЕННЕ КНІГАГАНДЛЮ ДВБ.

ПРАДАЎЖАЕЦЦА ПРЫЁМ ПАДПІСКІ НА 1939 ГОД НА „МЕДЫЦЫНСКІ ЖУРНАЛ БССР"
(Выданне Наркамаховы Здароўя БССР) II год выдання.

ЖУРНАЛ ВЫХОДЗІЦЬ ШТОМЕСЯЧНА РАЗМЕРАМ 6—7 ДРУКАВАНЫХ АРКУШАЎ.

ПРАГРАМА ЖУРНАЛА: арганізацыйныя пытанні аховы здароўя БССР, арыгінальныя навуковыя работы па розных аддзелах тэарэтычнай і клінічнай медыцыны, агляднія артыкулы, рэфераты, рэцэнзіі, работы навукова-даследчых інстытутаў, медтавырыстваў, урачэбных участкаў, профсаюзнае жыццё, афіцыяльныя распараджэнні НКАховы Здароўя СССР і НКАЗ БССР, хроніка і інш.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА: на 6 месяцаў — 15 рублёў, на 12 месяцаў — 30 рублёў.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: Упаўнаважанымі па прыёму падпіскі выдавецтва «Медыцынскі журнал БССР», аддзяленнямі «Саюздруку», магазінамі КОГІЗ'а, паштовымі аддзяленнямі, агенцтвамі і пісьманосцамі.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: г. Менск, вул. Горкага, 2 (другі Клінічны гарадок), рэдакцыя «Медыцынскі журнал БССР».

ЗАКЛЮЧНЫ БАЛАНС трэста прыгарадных соўгасаў НКЗБ

НА 1-е СТУДЗЕНЯ 1938 ГОДА

АКТЫЎ	Сума	ПАСІЎ	Сума
1. Асноўныя сродкі	6093024—65	1. Фонды	9619634—54
2. Прадметы нізкалімітнага кошту	233211—98	2. Рэзервы	2314—49
3. Вытворчыя запасы	1557178—33	3. Банкі па ссудах	833261—79
4. Маладняк жывёлы і на адкорме	845013—53	4. Разлікі	281686—88
5. Незавершаная вытворчасць	621945—91	5. Накапленні 1937 года	719534—30
6. Прадукцыя і тавары	243423—16		
7. Грашовыя сродкі	1144032—18		
8. Сродкі ў разліках	142949—47		
9. Выдзеленыя сродкі	205026—55		
10. Міжбалансавыя разлікі	75121—54		
11. Страты 1937 года	295504—70		
БАЛАНС	11456432—00	БАЛАНС	11456432—00

РАХУНАК СТРАТ І НАКАПЛЕННЯЎ

Назва артыкулаў убыткаў	Сума	Назва артыкулаў прыбыткаў	Сума
1. Ад рэалізацыі	713[illegible]2—00	1. Ад рэалізацыі	799874—00
2. Ад стыхійных бедстваў па пасевах	54501—00	2. Даходы ад спісання крэдыторскай запазычанасці	15111—00
3. Адлічэнні ў рэзерв і спісанне безнадзейных даўгоў	8761—00	3. Іншыя накапленні	45871—00
4. Утрыманне трэста	164871—00		
5. Пер. па ком. гасп. 1937 г.	83459—00		
6. Іншыя	53914—00		
Разам страт	43[illegible]827—00	Разам прыбыткаў	860856—00
Накапленні 1937 г.	719534—00	Убыткі 1937 г.	295505—00
БАЛАНС	1156361—00	БАЛАНС	1156361—00

Дырэктар трэста прыгарадных соўгасаў МАЛАШЭНКА. Галоўны бухгалтар ЭЙГ.

Баланс зацверджан НКЗБ 13/X-1938 г. Нач. пл.-фін. аддз. НКЗБ ЯРАСЛАЎЦАЎ.

БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ ФІЛАРМОНІІ часова на 5—6 дзён ПАТРАБУЮЦЦА ПАКОІ ДЛЯ ПРЫЕЗДЖЫХ АКТОРАЎ
Званіць па тэл. 21-854 і 24-625.

ДА ВЕДАМА ЎРАЧОЎ
АТРЫМАН
Вітамінізаваны рыбны тлушч
(змяшч. вітаміна «Д» 250 інтэрн. адзін. у 1 куб. см.),
ЯКІ АДПУСКАЕЦЦА З АПТЭК ВЫКЛЮЧНА ПА РЭЦЭПТАХ УРАЧОЎ.
МЕНСКАЕ АБЛАСНОЕ АДДЗЯЛЕННЕ ГАЛОЎАПТЭКАЎПРАЎЛЕННЯ БССР.

Уп. Галоўлітбела № К-5960. Менск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49. П. Л. Ш.